

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

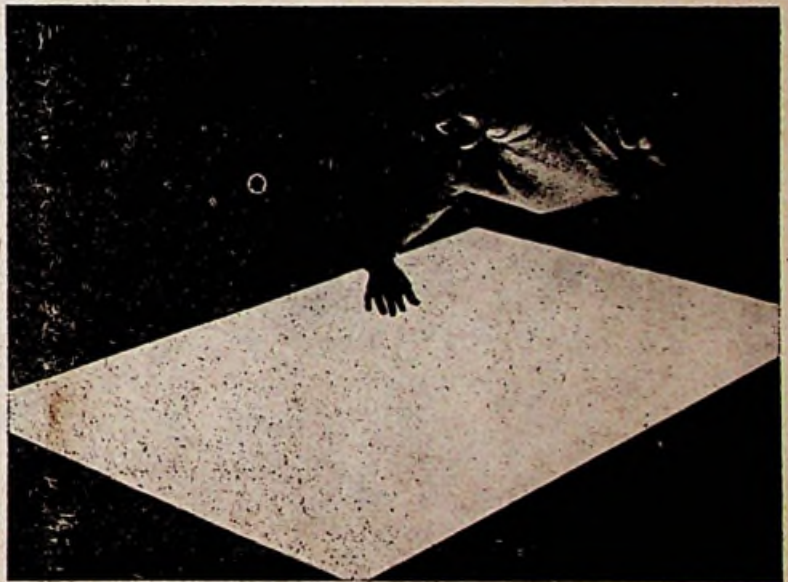
VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

9 FEBRUARI 1952 164
7e JAARGANG Nr.

D

IT IS GEEN OPNAME UIT EEN spookfilm; dit is slechts één toepassingsmogelijkheid voor een „nieuwe en dramatische methode voor verlichting”. Sylvania Electric heeft de oorlog verklaard aan lampen, buizen en alle andere verlichtingsmedia. Een plaat glas in het plafond is alles wat nodig is om uw kamer te verlichten. Het Panelescent verlichtingsprocede bestaat in hoofdzaak uit een bewerkte glasplaat, waarvan de ene zijde electriche geleidend gemaakt is en bedekt met een opgeloste lichtgevende fosfor. Twee fijne draden en klaar is het . . . de lichtsterkte is gelijk aan die van vollemaanslicht op wit papier.

Toepassingsmogelijkheden zijn er volgens Sylvania Electric te over – alleen: invoermogelijkheden in Nederland zijn er nog niet. Men behoeft dus de vertegenwoordiger van Sylvania, André P. Clossel te Amsterdam, nog niet lastig te vallen voor een proefzendinkje; hij kan u voorlopig nog niet helpen.

IN DIT NUMMER:

schrijft onze medewerker K. J. M. Coebergh over de oorzaken van het niet of minder goed functioneren van electromotoren, terwijl er op pagina 47 een interessant artikel over het Philips Demonstratielaboratorium te lezen is. De 4 middelste bladzijden zijn volledig gereserveerd ten behoeve van het Statuut van Cistofa, zodat ze er bij wijze van een boekje kunnen worden uitgelicht. Hierna komen twee nieuwtjes aan bod: televisie in kerken en een verbeterde hoogtezón. Na op bladzijde 57 een blik geworpen te hebben in een brief van onze nieuwe correspondent J. Lasdop, sluit dit blad met enkele regels, gewijd aan het jubileum van de heer C. P. Eluijt van Philips plus enkele Cistofa- en andere berichten.

Nieuwe verbeterde zuigmond...

en nog veel meer... de RUTON 10 steeds beter!

Niet alleen voortreffelijke kwaliteit, - solide uitvoering en lage prijs, maar bovendien nieuwe hulpstukken met de volgende kenmerken:

Mechanisch verzekerde passing van de zuigbuizen en hulpstukken;

Alle hulpstukken uitgevoerd volgens modernste opvattingen. Fraaie vormgeving.

Daardoor is de RUTON 10 niet alleen een pracht-machine geworden, maar voor de laag gestelde prijs ook uitermate luxueus uitgevoerd.

Ondanks al deze verbeteringen nog steeds...

f. 135,-
compleet met
8 hulpstukken

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN. en METAALWARENFABRIEK N.V.

Waldorpstraat 38-44 - Den Haag - TEL. 182220

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

FOUTEN bij ELECTROMOTOREN

OORZAAK: CONSTRUCTIE OF AANSLUITING?

door K. J. M. COEBERGH

Men zal het misschien onwaarschijnlijk vinden, doch dikwijls moet het niet of minder goed functioneren van een motor worden toegeschreven aan verkeerde aansluiting.

Is dat aansluiten dan zo moeilijk? Neen, 't aansluiten van normale draaistroommotoren bijv. is geenszins moeilijk, maar juist omdat het zo gemakkelijk is, gebeurt het vaak een beetje nonchalant en kijkt men niet naar het bijgevoegde schema.

Als de motor niet goed of in het geheel niet werkt, wordt de leverancier of de fabrikant erbij gehaald. Het beste is eigenlijk ter plaatse een onderzoek in te stellen, doch dat is niet altijd direct uitvoerbaar, zodat men dikwijls de motor voor onderzoek opzendt. Meestal blijkt deze dan in orde te zijn.

Kleine motoren

Betreft het kleine draaistroommotoren met kortsluitanker 220/380 V, welke direct worden ingeschakeld, dan is de kwestie gauw opgelost:

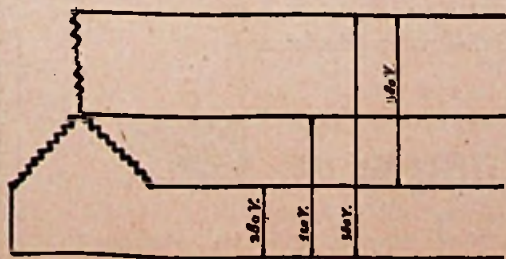

Fig. 1. Net 380/220 V

bij een netspanning van 220 V in driehoek schakelen en bij 380 V in ster. De fabrikanten leveren deze motoren meestal in ster geschakeld - dus voor de hoogste spanning van 380 V - af, omdat ze niet van te voren weten, op welk net ze worden aangesloten.

Men kan natuurlijk géén ster- of driehoek-verbinding aanbrengen en het aansluiten aan de cliënt overlaten; toch worden juist deze kleinere motoren maar op allerlei soorten machines toegepast en het aansluiten geschiedt daarom ook niet altijd door geroutineerde monteurs. Zou men nu zo'n motor in driehoek geschakeld - dus voor 220 V - aansluiten op 380 V, dan bestaat er grote kans, dat de wikkelingen verbranden. Andersom, geschakeld voor 380 V, aangesloten op 220 V, gebeurt er in het algemeen niets. Men merkt dan echter, dat de motor niet voldoende kracht ontwikkelt (ongeveer 1/3 van het afgestempelde vermogen).

Sterdriehoekschakelaar

Anders wordt het bij draaistroommotoren, welke d.m.v. een sterdriehoekschakelaar bediend worden. Wat het schakelen betreft kunnen hierbij de volgende moeilijkheden optreden. Men sluit de sterdriehoekschakelaar goed aan, maar toch loopt de motor niet of niet goed. Belangrijk is nu de vraag: op welke netspanning is de motor aangesloten en voor welke spanning (en) is deze gewikkeld? Het blijkt dan dikwijls, dat de motor gewikkeld is voor 220/380 V en de netspanning 380 V is.

Men verwacht dikwijls het net 220/380 V met de motorwikkeling 220/380 V.

Wat betekent een net 220/380 V? De spanningen tussen de fasen zijn dan 380 V en tussen de fasen en nul 220 V (zie fig. 1). Bij een motor,

gewikkeld voor 220/380 V, welke d.m.v. een sterdriehoekschakelaar wordt aangesloten, is de motor in de sterstand geschakeld voor 380 V en in de driehoekstand (laatste stand) voor 220 V. Het is dus duidelijk, dat men bij een netspanning van 380 V bij bediening door middel van een sterdriehoekschakelaar, een motor nodig heeft gewikkeld voor 380 volt driehoek, d.i. 660 V ster. (Sterspanning = $V \sqrt{3}$ of $1,73 \times$ driehoekspanning). Bij een netspanning van 220 V moet in dit geval de motor gewikkeld zijn voor 220/380 V. Voor sleefringanker motoren en kortsluitanker motoren, welke direct ingeschakeld worden; kan men altijd volstaan met motoren 220/380 V waarvan de stator dan, al naar de netspanning, in ster of driehoek wordt geschakeld (fig. 2 en 3). Bij eerstgenoemde motoren behoeft men met de rotorweerstand geen rekening te houden met de netspanning, doch wel met de rotorspanning en rotorstroom.

Nemen wij nu het geval, dat er voor een bepaalde machine een draaistroommotor met kortsluitanker werd geleverd 10 pk, 220/380 V met sterdriehoekschakelaar en dat de netspanning 380 V bedraagt. Zoals hierboven uitgelegd, klopt dit niet. Wat moet men dan doen?

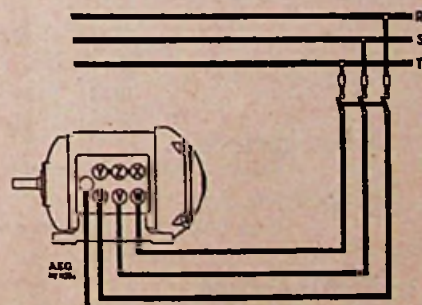

Fig. 2. Motor in sterschakeling.

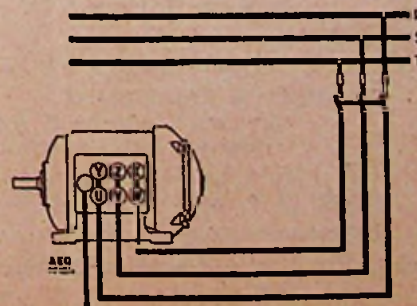
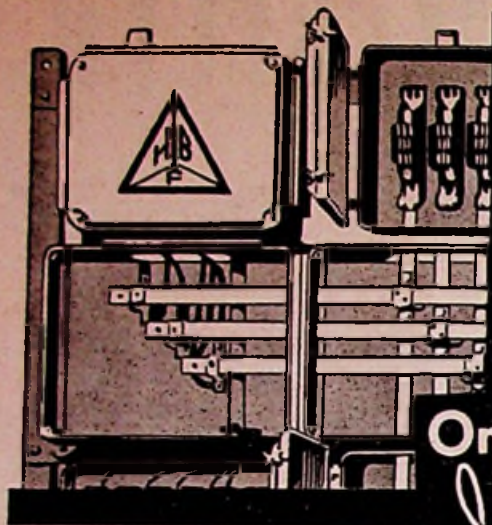
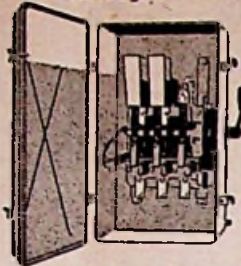

Fig. 3. Motor in driehoekschakeling.

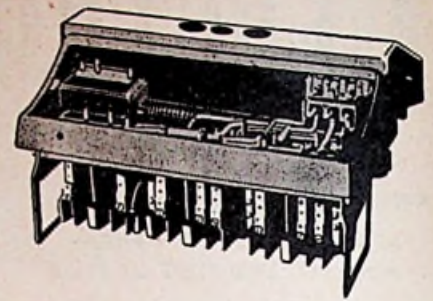

H.B.F. Kastenbatterijen
← voor elk vermogen

Automatische aanloop-
en regel-apparaturen

Max Stöger,
automatisch
schakel
materiaal

Ons leveringsprogramma

Elamma N.V.

Tasmanstraat 40-46, 's-Gravenhage
telefoon 323964

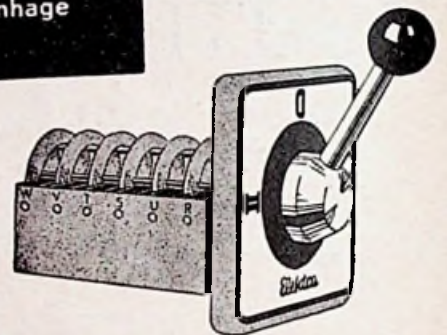
Installatie-
materiaal

T.L.-verlichtingen

Draad
en kabel

Elektra,
handbediend schakelmateriaal

Toonaangevende

Vakbladen

voor het
Duitse bedrijfsleven

Voor succesvolle
publiciteit
make men
gebruik van:

FUNK TECHNIK

Radio, Televisie, Electronica

FUNK UND TON

Maandblad voor hoogfrequentetechniek
en electro-acoustiek

LICHTTECHNIK

Verlichting, elektrische verbruikstoestellen,
installaties

PHOTO-TECHNIK UND WIRTSCHAFT

Orgaan van het „Verband der Deutschen Photo-
grafischen Industrie e. V.“

KINO-TECHNIK

Smalfilmprojectie, Filmtechniek, Bioscooptheater

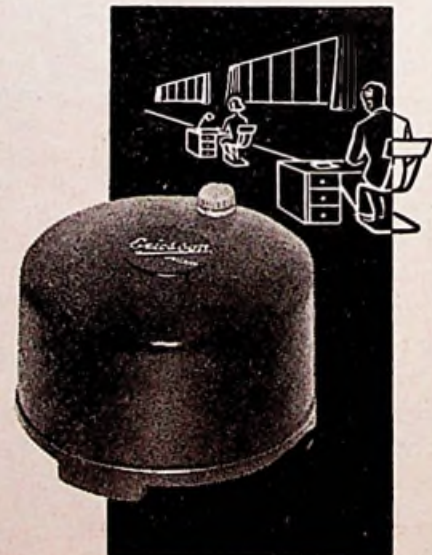
KAUTSCHUK UND GUMMI

Economisch en technisch tijdschrift op het
gebied van rubber en asbest

Deze vakbladen kunt U via de Nederlandse boekhandel
betrekken en in Nederlandse valuta betalen.

Proefnummers en advertentie-tarieven gratis bij:

Verlag für Radio-Foto-Kinotechnik G. m. b. H.
BERLIN - BORSIGWALDE (Westelijke sector)

ZOEMER

12216 voor gelijkstroom
12246 voor wisselstroom

ERICSSON TELEFOON MIJ N.V.

Hoofdkantoor en fabriek: Rijen (N.Br.)

Verkoopkantoor: Gevers Deijnootplein 30 's-Gravenhage

Een van de volgende oplossingen komt in aanmerking:

- Ruilen tegen eenzelfde type gewikkeld voor 380/660 V;
- Toepassing van een statorweerstand i.p.v. de ster-driehoekschakelaar; (fig. 4. Statorweerstand met 3 klemmen);
- Overwikkelen voor 380/660 V.

De eenvoudigste oplossing is het ruilen als onder a) genoemd. Dit is echter niet altijd zonder meer mogelijk. Toepassing van een statorweerstand als onder b) genoemd is slechts mogelijk, wanneer de machine praktisch onbelast aanloopt. Is dit niet het geval, dan moet men een slepringmotor kiezen of de motor op een losse schijf of d.m.v. een slipkoppeling laten

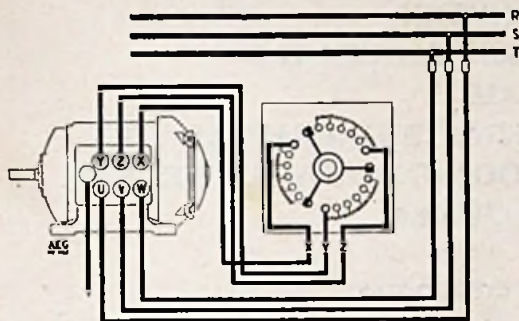

Fig. 4. Motor met statorweerstand met 3 klemmen.

aanlopen. Het overwikkelen, onder c) genoemd, wordt meestal nogal kostbaar en zal slechts in een noodgeval gekozen worden.

Men kan ook voor bepaalde gevallen bij de fabrikanten motoren laten vervaardigen met speciale windingen en 12 aansluitklemmen, waarbij het mogelijk is door andere verbindingen op het klemmenbordje, dezelfde motor bij bediening d.m.v. een ster-driehoekschakelaar te gebruiken op netspanningen van 220 en 380 V. Meestal gaat het vermogen dan t.o.v. een normaal type achteruit en de prijs wordt hoger en de levertijd langer.

Vijf gebreken

Andere fouten welke kunnen optreden zijn bijv:

- Doorslag van een of meer spoelen;
- Te lage isolatie-weerstand;
- Te hoge wikkelingstemperatuur;
- Te laag aanloopkoppel;
- Verbranden van de windingen.

Doorslag van een of meer spoelen kan het gevolg zijn van een isolatie- of wikkelfout (eventueel van vocht). Meestal is het het beste, de gehele wikkeling te vernieuwen.

Te lage isolatie-weerstand is meestal te wijten aan vocht. Eigenlijk is het noodzakelijk om van motoren, welke lange tijd ongebruikt hebben gestaan, vóór ingebruikneming, de isolatie-weerstand op te nemen. Is deze te laag, dan moeten de motoren zolang in een verwarmde ruimte worden opgesteld, tot de minimum toelaatbare isolatieweerstand is bereikt, ($1000 \times$ de netspanning, dus bij 380 volt 380 000 ohm), of de windingen moeten elektrisch worden gedroogd. Dit wordt in de praktijk dikwijls nagelaten, doch het is zeer belangrijk. Kan op

deze wijze geen verbetering worden bereikt, dan moeten de windingen worden vernieuwd.

Te hoge wikkelingstemperatuur kan verschillende oorzaken hebben. De motor kan worden overbelast – op tweefasen lopen – de netspanning kan te laag zijn. Iemand zei eens gekserend: „De door u geleverde motor wordt zó warm, dat ik er mijn potje wel op kan koken!” Het vermogen was voldoende ruim gekozen, dus was de conclusie van de cliënt: de motor geeft zijn vermogen niet af.

Men kan natuurlijk niet zo gauw het tegendeel bewijzen, maar bij onderzoek bleek, dat de netspanning was gezakt van 220 op 190 V en aanzien het vermogen daalt met het kwadraat van de spanning, was hiermede de fout opgespoord. Het was een fabriek waar grotere motoren telkens in- en uitgeschakeld werden. Die fabriek moest een eigen transformator aanschaffen.

Te laag aanloopkoppel is eigenlijk geen fout van een motor. Het is meer een fout van degene, die de motor voor dit doel gekozen heeft. In 't algemeen wordt geen hoog aanloopkoppel vereist. In speciale gevallen kunnen kortsluitanker motoren met hoog aanloopkoppel geleverd worden, of moeten slepringmotoren worden toegepast. Uit de afmetingen van de motoren kan men in deze niet veel concluderen.

Voor compressor-aandrijving gebruikte een handelaar een logge motor van 1,5 pk. Wat het vermogen betreft moest een 1 pk het kunnen doen, maar deze had geen voldoende koppel, dus nam men een groter type. Een andere leverancier kwam met een kleine motor 1 pk, in verhouding veel kleiner dan de andere motor. 't Was zoiets als een grote hond met een klein keffertje. De handelaar keek een beetje wantrouwend naar dat kleine ding. Maar zijn wantrouwen werd weldra omgezet in verbazing. Beide motoren werden gekoppeld en op 't zelfde net aangesloten en de kleine motor zegevierde.

In dit geval was het koppel van de kleine motor dus beter dan dat van de grote. De handelaar was veel voordeliger uit en kon zijn compressoraggregaten voortaan goedkoper leveren.

Verbranden van de windingen is meestal een gevolg van overbelasting. Voorkomen kan dit worden door toepassing van een goede motorbeveiligingsschakelaar. Gelukkig worden dergelijke schakelaars meer en meer toegepast.

Regelweerstand en lagers

Verder is nog een veel voorkomende fout, dat een regelweerstand toegepast bij een slepringmotor niet voldoende regelt. Men bestelt bijv. een motor 3 pk met regelweerstand, voor 50% toerenvermindering bij gelijkblijvend koppel. De weerstand regelt nagenoeg niet. Bij onderzoek blijkt de motor maar met 2 pk belast te zijn. De ohmse waarde moet nu in overeenstemming met deze belasting gewijzigd worden; in speciale gevallen kan men proefondervindelijk vaststellen, welke ohmse waarde het beste resultaat geeft en de weerstand zodanig veranderen. Ook aan de lagers kan een fout optreden. Loopt een kogellager warm, dan behoefde de fout niet in het lager zelf te zitten. Dit warmlopen wordt dikwijls veroorzaakt doordat het van te veel vet voorzien is. Het overtollige vet moet dan verwijderd worden. Het warm worden van de lagers kan ook veroorzaakt worden door het

Fig. 5. Riemschijf opzetten (juiste methode)

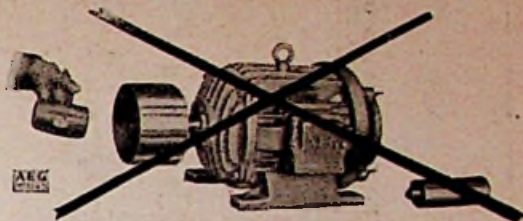

Fig. 6. Riemschijf opzetten (verkeerde methode)

niet goed richten van gekoppelde machines, te sterke riemspanning enz.

Beschadigingen aan kogellagers worden meestal door een knakkend geruis aangekondigd. Dit geruis kan men het beste vaststellen als men met een schroevendraaier of een stuk hout op het lager steunt en zijn oor daartegen houdt. Kogellagers kunnen worden beschadigd door het niet vakkundig opzetten van riemschijven of koppelingen. Indien dit met hamerslagen geschiedt, dan moet de stoot op de as door tegenhouden d.m.v. een zwaar voorwerp aan de andere zijde opgevangen worden (fig. 5 en 6).

Er kunnen natuurlijk nog andere fouten aan motoren optreden, doch de meest voorkomende zijn in dit artikel besproken.

Een nieuwe microfoon

De rechtgeaarde elektronische ingenieur heeft zich altijd geërgerd aan de traagheid en logheid van de tegenwoordige luidsprekers. Terwijl immers de elektronen onmiddellijk reageren op iedere elektrische trilling, komt de beweging van een luidspreker-membraan altijd te laat. Daarom kunnen nooit de werkelijke klanken van muziek of menselijke stem gereproduceerd worden.

Het laatste nummer van Radio-electronic bevat een beschrijving van een Franse uitvinding die het ideaal vrij aardig begint te naderen.

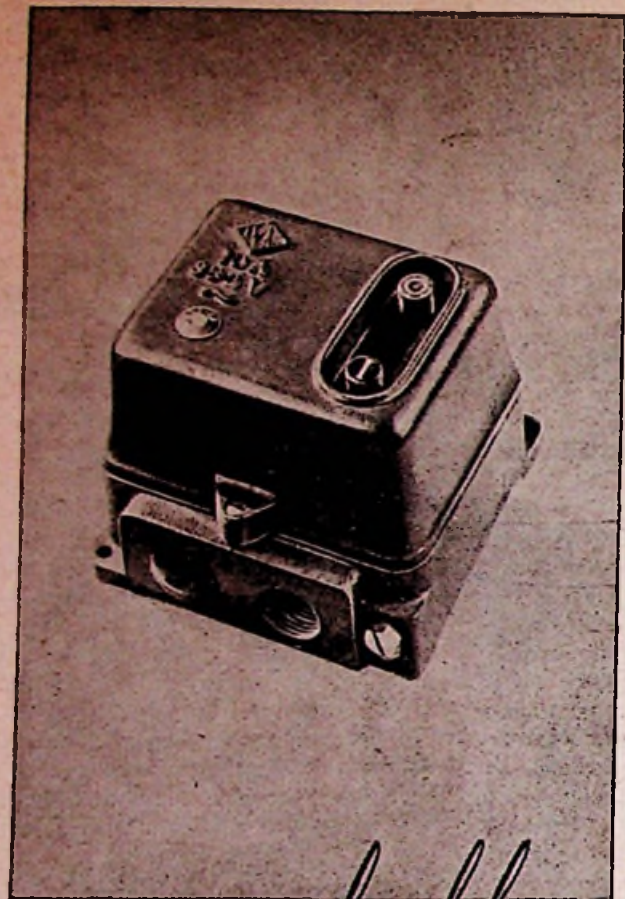
De luidspreker bestaat uit een platina-plaatje, dat elektrisch tot 1 000 graden Celsius verhit wordt. Hierdoor worden dan ionen (dit zijn elektrisch geladen deeltjes) uitgezonden. Deze elektrische partikeltjes blijven als een wolk bij elkaar zweven en reageren direct op veranderingen van een elektrisch veld. Wanneer een elektrische stroom nu de muziek vertegenwoordigt beginnen de ionen op de juiste wijze te trillen en brengen de lucht in beweging. Het nieuwe type is geschikt voor trillingen tot 400.000 per sec. Het menselijk oor kan slechts horen tot 20.000 per sec.

Het apparaat kan eveneens gebruikt worden als microfoon, gevoelig voor gewone en ultrasone geluiden. Derhalve zal ook de marine er zich voor interesseren, omdat juist met ultrasoon geluid duikboten worden opgespoord.

Bepaalde productie in Amerika

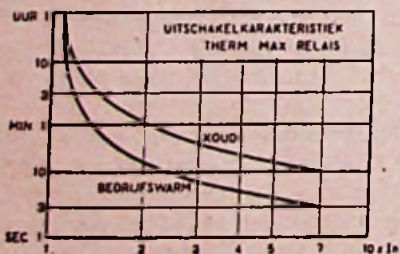
De productie van de meeste huishoudelijke elektrische apparaten in Amerika zal met ingang van 1 April worden verlaagd tot 45 procent van het niveau, dat in het begin van 1950 werd bereikt. Onder deze bepaling vallen: televisietoestellen, radio's, koelkasten en strijkijzers.

KLEIN EN ...

Seilloos
DKT 10

3-polige motor-
beveiligings-
schakelaar met
relais, instelbaar
tot 1,6-voudige
stroomwaarde.

De constante kwaliteit van het ge-
bruikte bimetaal waarborgt bedrijfs-
zekerheid onder alle omstandigheden.

Contacten van
zuiver zilver, met
tweevoudige onder-
breking per phase.

*even goed en
belangrijk
goedkoper dan
buitenlands
fabrikaas!*

Beuduin

N.V. ELECTRISCHE APPARATENFABRIEK

V/H Van Wijk & Visser

GELDERMALSEN TEL. K 3455 - 344

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDELCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRASTERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

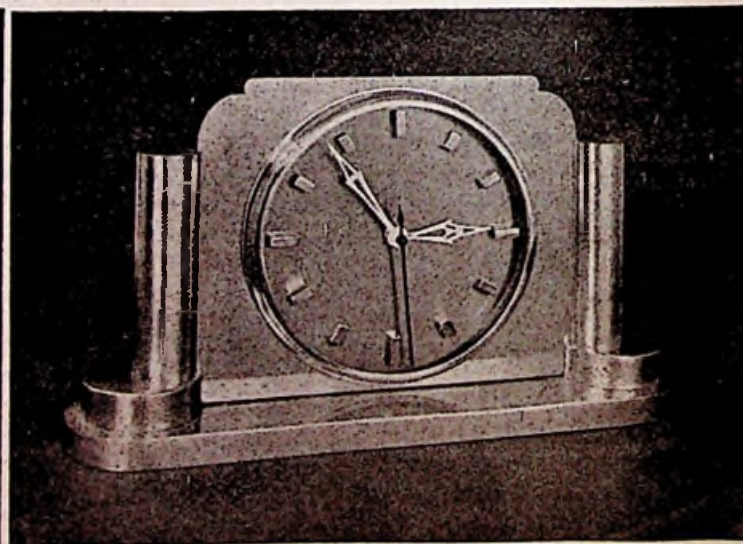
WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Electrische klokken

Fabrikant
van deze klokken

• met universeel
• uurwerk

• 220-110 VOLT

Demonstratie Laboratorium

TECHNISCH KUNNEN PERFECT GEDEMONSTREERD

Er staat in Eindhoven, temidden van de geweldige en moderne complexen der Philips-fabrieken, een oud, bescheiden gebouwtje (het fabriekje waarin Ir. Gerard Philips in 1891 zijn bedrijf begon.) Wij kunnen ieder die, hetzij individueel hetzij in groepsverband, Eindhoven bezoekt, aanraden dit gebouwtje in het programma op te nemen.

Niet alleen uit historische piëteit (omdat hier zeer bescheiden de grondslag werd gelegd voor het huidige wereldconcern), maar evenzeer uit de modernste actualiteit is een bezoek aan dit gebouwtje leerzaam.

Geschiedenis van het kunstlicht

Men moet Ir. H. G. v. d. Molen horen spreken over het ontstaan van dit laboratorium, om te beseffen wat een werk hier in gestoken is om het tot deze volmaaktheid te brengen. Hier werd iets gepresteerd dat op de wereld slechts één parallel heeft, nl. in Ohio in Amerika waar de General Electric een soortgelijk „museum-laboratorium” bezit.

Logisch was, dat bij een zestig jarig jubileum van een bedrijf als Philips, diverse mensen zich afvroegen: hoe werd het verlichtingsprobleem met kunstlicht eigenlijk door onze voorouders opgelost? Speurzin en geluk stelden in staat om een aantal „lampen” van de oudste tijden tot op heden bijeen te brengen – waaruit bleek dat het probleem tot aan de komst van de gloeilamp eigenlijk steeds op dezelfde wijze werd opgelost; wezenlijke verschillen zijn er in geheel de historie niet te bespeuren.

Toen men eenmaal met dit verzamelen bezig was, groeide automatisch de volgende gedachte: het zou ook interessant zijn, de groei van de eigen productie demonstreerbaar vast te leggen.

Lichttechnische voorlichting

In Ir. Kalff vond men de juiste man om het oude gebouw om te werken, zodanig dat het aan alle te stellen eisen voldeed.

Wij zijn geneigd te zeggen: wie (ook maar met enig verlichtingstechnisch vraagstuk belast wordt, stelle zich met dit laboratorium in verbinding; het moet al erg vreemd lopen als hem hier geen oplossing aan de hand te doen is.

Lampen en buizen zijn voor veelsoortige doeleinden te gebruiken; dit laboratorium toont ze toegepast. Reeds wie op regenachtige dagen binnen komt kan direct horen dat zijn kleding, aan de kapstok gehangen, door de lampen van de garderobe-afdeling meteen gedroogd worden. En reeds vóór de bezoeker zijn jas uitgedaan heeft, wordt hij getroffen door een speciale etalage waar bij kunstlicht bloemen en

Achter dit glas wordt met behulp van T.L. buizen zelfs katoen aan 't rijpen gebracht

planten opgekweekt worden welke „buiten” in dit jaargetijde het niet doen. Zelfs katoen kreeg men rijp in deze kast, terwijl aardbeien gekweekt werden toen niemand aardbeien zag.

Wie de ontvangzaal binnengaat, ondergaat meteen reeds een interessante test in verband met de plaats welke hij aan een der tafeltjes kiest – laten we hiervan niet teveel verraden, anders is de aardigheid voor Ir. Van der Molen er af. Vermelden we slechts dat alle denkbare proeven te nemen zijn op gezelligheid (voor huiskamer e.d.), op overzichtelijkheid (voor cantines) en op arbeidsverlichting voor industrieel werk. Waarbij afdoende blijkt hoe het normale daglicht zuiver aan te vullen is met daglichtbuizen

Alleen reeds in deze ontvangzaal kan degene die een opdracht gekregen heeft, heel wat problemen opgelost zien; zo goed voor een plafondverlichting van gefigureerde plafonds als voor wandverlichting tot in beeldhouwersateliers of kamers met gebeeldhouwde wanden toe. Wie als installateur te maken krijgt met een of meer der 30 000 aquariumhouders welke er in

Door de open trapleuning kijkt men op de borden met alle denkbare lampentypen

Nederland zijn, kan hier lezen dat TL-verlichting zeer goed bruikbaar is zonder enige schade voor planten of dieren. We kunnen niet zo uitvoerig ingaan op alle details als we zouden willen; er zou een heel nummer van ons blad over dit laboratorium vol te schrijven zijn.

In de eigenlijke demonstratiehal worden we eerst langs de vitrine met antiquiteiten geleid waar men bewondering leert krijgen voor die oude vaders van ons geslacht. Aan de zijwand toont een origineel opgezet en keurig en instructief uitgevoerd paneel de geschiedenis van het concern met alle ups and downs. De achterwand geeft een nieuwe variatie van de „boom” der Philips-productie: duidelijk en overzichtelijk ziet men hoe uit de kooldraadlamp de ontelbare producten van vandaag ontstaan zijn. Een volgend paneel geeft de interne opbouw van het concern in industrie- en hoofdindustrie-groepen weer, terwijl daarnaast getoond wordt welke technische gebieden door radiobuizen ontsloten worden.

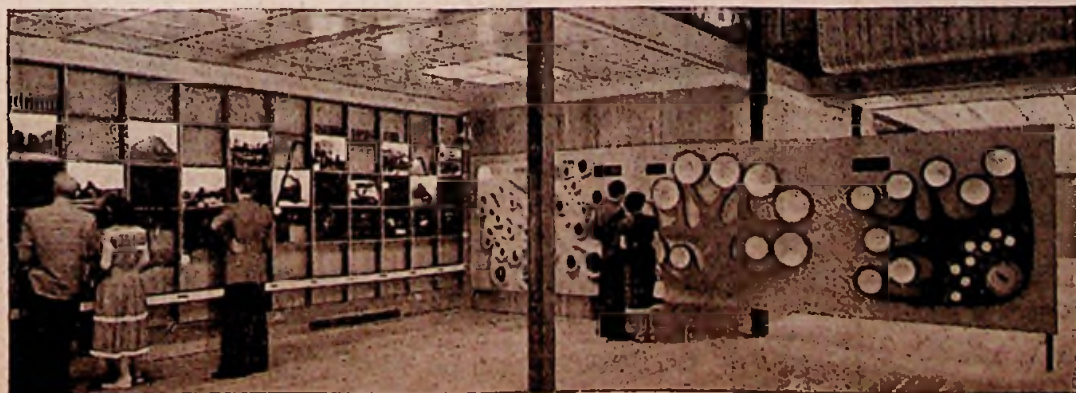
De rechterhelft van deze hal is al even interessant. Wist u, dat er in Eindhoven niet minder dan . . . 40 000 verschillende typen lampen gemaakt worden? De wens van Ir. Van der Molen naar een begin van standaardisatie is in dit geval volkomen begrijpelijk.

Bijna toverachtig is het werken met schakelaars om, met gebruikmaking van kunstlicht alleen, toch een volledige daglicht-suggestie (zelfs een suggestie van directe zonbestraling) te wekken. Merkwaaardig is ook de grote neon-boog van kleuren uit de regenboog die samen wit licht produceren – zoals dit hele laboratorium fantastisch interessant is.

Krijgt u opdrachten voor etalageverlichting, huiskamer-, kantoor- of winkelverlichting – in dit laboratorium kunt u de oplossing vinden welke haast zonder meer overgenomen kan worden.

Minder veelvuldig zal het gebeuren dat u een vliegveldverlichting opgedragen krijgt; maar nu Frits Diepen zijn gang kan gaan met de uitbreiding van zijn vliegveld moet hij zeker op de proefbaan naast het laboratorium gaan kijken.

Wanneer wij iets te zeggen hadden, zorgden wij beslist dat afdelingsbesturen van onze installateurs-organisaties een excursie naar dit laboratorium aanvroegen; een beschrijving kan nimmer de levende indruk geven welke een bezoek onder deskundige leiding verschaft.

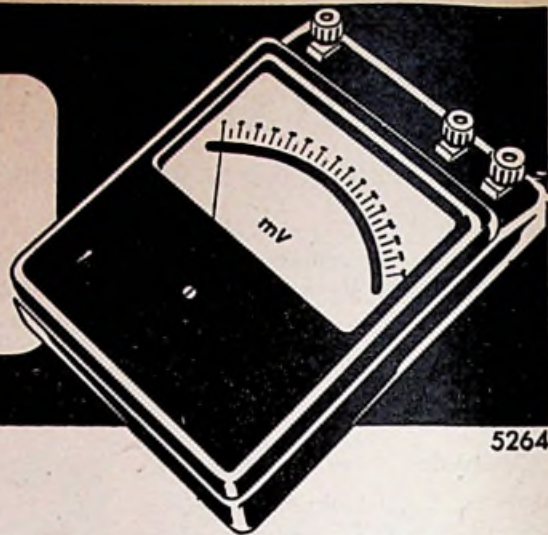
Panorama's van de groei van het concern, ontwikkeling der productie en indeling der industriegroepen

AEG

Precisie- Meetinstrumenten

Frederiksplein 26 - Amsterdam

5264

BOLREK

CONEX-UNIVERSAL

... lascht overal - past overal

CONEX
UNIVERSAL
ISOLIET

*Het kopen van
lasdoppen
is een zaak
van vertrouwen*

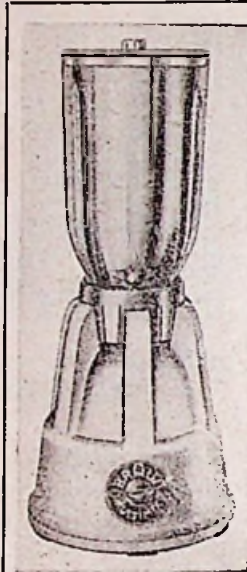

De CONEX-LASDOPPEN geven een volledige garantie voor een goede en duurzame verbinding.

DE LASDOP MET KEURINGSTEKEN

Ook leverbaar in porcelain (voor vochtige ruimten) van 3 tot 12 mm².
IN VOORRAAD BIJ UW GROSSIER

Eist CONEX LASDOPPEN en wacht u voor namaak!
Ned. Octr. 65631. Fabrikaat N.V. RAMIE UNION - Enschede

BRAUN MULTIMIX DE UNIVERSELE MENG- EN MAALMACHINE

Maakt, mixt, snijdt, roert tot purée, mengt, karnt, klopt, slaat en hakt.

In de huishouding, hotels, café's, bars, cafetaria's, ijssalons, hospitalen, sanatoria, rusthuizen, ziekenhuizen, laboratoria, apotheken enz. geeft de Multimix een enorm gemak, een ongekende tijdsbesparing en een vrijwel onbegrensd aantal toepassingsmogelijkheden. De BRAUN Multimix heeft diverse voordelen boven soortgelijke machines. Sterke motor van 300 Watt. Zeer snel en fijn malend. Gemakkelijk schoon te maken, daar in enkele tellen geheel uit elkaar te nemen. Minimaal-onderhoud door geëmailleerd motorhuis. **Prijs slechts f 155,-.** Vraag vandaag nog even circulaire nr. 414 bij uw grossier. Importeur: C. V. Hapé, Amsterdam-C, Nieuwe Herengracht 11, telefoon 48882.

Een keur van Electrotechnisch Installatie-Materiaal.

- * Verdeelkasten, schakelkasten enz. In gietijzer en bakeliet.
- * Kastenbatterijen. In gietijzer en bakeliet.
- * Vertegenwoordiger E.M.F. Electromotoren.
- * Import draad en kabel.
- * Vertegenwoordiger Van Wijk & Visser.
- * Automatisch Schakelmateriaal.
- * Electriche Huishoudelijke Apparaten.
- * Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

Korte Levertijden.

Vraagt Offerte.

ELECTRO METAAL

Den Haag - Piet Heinstr. 102

A. Co. Rijn

Telefoon 334366

CISTOFA STATUUT

Aangezien er nogal wijzigingen in het Cistofa-statuuat zijn aangebracht, publiceren wij de jongste lezing nog eens in haar geheel. Desgewenst kan men deze vier pagina's uit het nummer lichten om het statuut afzonderlijk te bewaren.

ALGEMEEN

1. De stichting wordt hierna aangeduid met: CISTOFA.
2. Onder „lijsten” worden verstaan de hieronder nader omschreven lijsten van importeurs, grossiers en detaillisten, betrokken bij de handel in stofzuigers; ondernemingen, die geschorst zijn, worden voor de termijn dier schorsing geacht niet voor te komen op de betreffende lijst.
3. Onder „fabrikant” wordt verstaan een fabrikant van stofzuigers, die ingeschreven is bij de CISTOFA respectievelijk -ingeval ener verbindendverklaring dezer marktregeling- een fabrikant, waarvoor zij verbindend is.
4. Onder „importeurs” worden alleen verstaan ondernemingen, die gerechtigd zijn een bepaald buitenlands fabrikaat bij uitsluiting van anderen in Nederland in te voeren en die op de betreffende lijst voorkomen; onder „grossiers” worden verstaan de ondernemingen, die voorkomen op de respectievelijke lijst; onder „detaillisten” worden verstaan de ondernemingen, voorkomende op de respectievelijke lijst met inbegrip van hun filialen voorzover die separaat op de lijst worden vermeld. Ingeval ener verbindendverklaring dezer marktregeling worden onder „importeurs” respectievelijk „grossiers” respectievelijk „detaillisten” verstaan die ondernemingen, die aldus verboden zijn.
5. Onder „agenten” worden verstaan ondernemingen, die:
  - a. niet voor eigen rekening en risico, doch als tussenpersoon optreden terzake van de verkoop van stofzuigers door een buitenlandse fabrikant en die
  - b. als zodanig bij de CISTOFA zijn geregistreerd.
6. Onder „(electrotechnisch) installateur” wordt verstaan:
  - a. elke onderneming, die als zodanig door een Gemeentelijk- of Provinciaal Electriciteitsbedrijf is erkend;
  - b. elke onderneming, die door de krachtens dit statuut bevoegde Beoordelingsorganen met een onderneming als bedoeld sub a. wordt gelijkgesteld.
7. Onder „ondernemingen” worden uitsluitend verstaan in Nederland gevestigde ondernemingen.
8. Onder „stofzuigers” worden uitsluitend verstaan stofzuigers, die aan de markt worden gebracht voor huishoudelijk gebruik in Nederland.
9. Onder stofzuigers worden alleen dan mede begrepen hulpstukken en reservedelen daarvan, voorzover zulks uit dit statuut nadrukkelijk blijkt of door het Hoofdbestuur wordt bepaald.
10. Onder „Algemeen Secretaris” wordt verstaan de in de stichtingsacte als „directeur” betitelde functionaris.
11. Bij het onderstaande statuut is uitgegaan van het belang der betrokken branches bij een gezonde markt en een faire concurrentie.
12. Dit uitgangspunt brengt de algemene verplichting mede voor alle ingeschrevenen, om dit statuut te goeder trouw en naar de geest na te leven.

HOOFDSTUK I

Van inschrijving en afvoering

Artikel 1. Inschrijving van fabrikanten.

1. Als fabrikant zijn bij de stichting „Afdeling

Industrie”, ingeschreven de ondernemingen die per 1 Juli 1948 de toenmalige ondernemersovereenkomst hebben getekend.

2. Naast de krachtens de vorige alinea ingeschreven fabrikanten kunnen alleen ondernemingen als fabrikant worden ingeschreven, die een bedrijfsvergunning voor de fabricatie van stofzuigers bezitten en voorzover het Bestuur der Afdeling Industrie tot inschrijving besluit.

Artikel 2. Inschrijving van importeurs.

1. Voor de inschrijving van Importeurs stelt het Hoofdbestuur op voorstel van de Afdeling Industrie maatstaven vast.
2. Importeurs, die aan deze maatstaven beantwoorden, worden op de betreffende lijst geplaatst, mits zij een verklaring als bedoeld in artikel 7 bij het Bureau van CISTOFA deponeren.
3. Voorzover een importeur niet uitsluitend aan afnemers-grossiers verhandelt, gelden tevens de maatstaven van artikel 3.

Artikel 2A. Registratie van agenten.

1. Als „agent” wordt bij het Bureau van CISTOFA door de Algemeen secretaris elke onderneming geregistreerd, die zich schriftelijk sterk maakt, dat de stofzuigers van de door haar vertegenwoordigde buitenlandse fabriek door haar aan geen anderen zullen worden geleverd dan aan importeurs en/of grossiers.

Artikel 3. Maatstaven voor grossiers in electro-technische artikelen.

1. Als grossier wordt bij de Afdeling „Groot-handel” elke onderneming -geen inkoopvereniging zijnde- ingeschreven, die, naast de voldoening aan artikel 7, beantwoordt aan de navolgende maatstaven:
  - a. dat haar hoofdbedrijf kennelijk ingesteld is op de groothandel in electrotechnische artikelen;
  - b. dat zij de groothandel drijft voor eigen rekening en risico en daarvoor de beschikking heeft over een zodanig kapitaal en zodanige kantoor- en magazijnruimten als in overeenstemming is met het karakter van een groothandelsaffaire, zulks in verband met de plaats van vestiging.
  - c. dat zij niet geheel of in hoofdzaak voor een of meer andere ondernemingen inkoop en dat zij niet als verkooporgaan van stofzuigers voor een andere onderneming optreedt;
  - d. dat haar bedrijf een zuivere grossierderij vormt en dat zij zich derhalve uitsluitend bezighoudt met de verkoop aan wederverkopers, ambachtslieden en eventueel overheidsbedrijven;
  - e. dat zij niet juridisch of feitelijk betrokken is bij een detailzaak, tenzij deze laatste een afzonderlijk geadministreerd en geleid bedrijf vormt, waaraan de groothandels-onderneming slechts een relatief gering gedeelte van haar omzet levert;
  - f. dat zij een verklaring van minstens 2 ingeschreven fabrikanten of importeurs overlegt, afgegeven hoogstens 3 maanden voor de datum van aanmelding tot inschrijving, inhoudende dat deze fabrikanten of importeurs bereid zijn haar op de voor stofzuigers geldende grossierscondities te leveren.

2. Indien krachtens enige wettelijke bepaling het drijven van groothandel in producten, waaronder stofzuigers te rekenen zijn, af-

hankelijk gesteld wordt van het beantwoorden aan bepaalde eisen of maatstaven, worden de bepalingen, van dit en van het volgende artikel in die zin geacht te zijn aangevuld.

3. Bij de inschrijving van een grossier wordt ervan uitgegaan, dat deze zich op de verkoop van stofzuigers toelegt respectievelijk zal gaan toeleggen en daarbij aan de markt deelneemt respectievelijk gaat deelnemen op een wijze, die in overeenstemming is met het karakter en de economische functie van een grossiersbedrijf, zulks met in achtname van het rayon, dat bestreken wordt. Grossiers, die blijken niet of niet meer aan deze vooropstelling te beantwoorden, kunnen door de Beoordelings-commissie worden afgevoerd.

Artikel 3A. Maatstaven voor grossiers in andere artikelen.

1. Naast de in het vorige artikel genoemde grossiers zal een rechtsgeldig gevestigde onderneming -geen inkoopvereniging zijnde- ingeschreven worden indien zij, behalve aan de bepalingen van artikel 7 en artikel 3 sub b tot en met f, beantwoordt aan de navolgende maatstaven:
  - a. dat haar hoofdbedrijf is ingesteld op de groothandel in radio-artikelen en/of rijwielen en/of huishoudelijke artikelen (deze laatste genomen in de omvang en in de omschrijving, geldende voor de betreffende bedrijfsorganisatie);
  - b. dat de groothandel in stofzuigers reeds vóór 1 Januari 1949 een integrerend bestanddeel vormde van haar verkoopprogramma en regelmatig een zodanige omvang had, dat naar het oordeel der Beoordelingscommissie van een werkelijke grossiersomzet gesproken kon worden, zulks met in achtname van de plaats van vestiging en de marktsituatie.
2. Op de in dit artikel bedoelde ondernemingen is artikel 3 alinea 3 mede toepasselijk.

Artikel 4. Maatstaven voor detaillisten in electro-technische artikelen.

1. Bij de Afdeling Detailhandel wordt ingeschreven elke onderneming -geen inkoopvereniging zijnde- die naast de voldoening aan artikel 7 beantwoordt aan de navolgende maatstaven:
  - a. dat zij hetzij als kleinhandelaar -zulks binnen het kader van een kleinhandelszaak in electrotechnische verbruikstoestellen en electrotechnisch materieel en/of in radio-artikelen en/of in huishoudelijke machines en/of in rijwielen en/of in ijzerwaren- hetzij als electrotechnisch installateur en/of (in kleinere plaatsen) als loodgieter of smid, wettig haar bedrijf maakt van de in- en verkoop en detail van elektrische verbruikstoestellen, ofwel wettig optreedt als specialist in stofzuigers;
  - b. dat zij op eigen naam en voor eigen rekening handelt en niet (mede) voor één of meer ondernemingen inkoop of verkoopt;
  - c. dat zij de beschikking heeft over een winkel of verkoopruimte met een behoorlijke etalage aan de openbare weg gelegen, welke winkel vanaf de openbare weg direct toegankelijk moet zijn (ruimten, die als woning worden gebruikt, kunnen niet als winkel of verkoopruimte worden aangemerkt).
2. Voor de plaatsing van een filiaal van een detaillist op de lijst gelden bovenstaande maatstaven sub a en c.
3. Een schriftelijke vestigingsvergunning bedoeld in artikel 1 van de Vestigingsbesluiten Electrotechnische Bedrijven 1942 en 1949 (kleinhandel in electrotechnische verbruikstoestellen), of een bewijs van erkenning als installateur, gelden als volledig bewijs voor de wettigheid van het bedrijf, voorzover zij betrekking hebben op de persoon, die op het moment van inschrijving eigenaar is van de zaak, respectievelijk in de zaak of in het filiaal als beheerder werkzaam is.
4. Bij gebreke van bewijsstukken als in de vorige alinea bedoeld, zal ten genoegen van de Be-

oordelingscommissie door de betrokkene met de nodige bewijsstukken en bescheiden moeten worden aangetoond, dat zij geen vestigingsvergunning behoeft op grond van de regelmatige verhandeling van electrotechnische verbruikstoestellen vóór en ná 12 Augustus 1942 in de zin der wettelijke bepalingen. Als zodanige stukken kan de Beoordelingscommissie ook beschouwen één of meer verklaringen van leveranciers, voorzover de daarin gedane mededelingen voldoende gespecificeerd zijn en gecontroleerd kunnen worden.

- Grootwinkelbedrijven kunnen worden ingeschreven indien zij beantwoorden aan de bovenstaande maatstaven en beschikken over een aparte afdeling voor de verkoop van electrotechnische artikelen.
- De maatstaf sub c. geldt niet voor electrotechnische installateurs; zij geldt evenmin voor specialisten in stofzuigers, welke in ruime mate als zodanig aan de handel deelnemen.

Artikel 5. (VERVALLEN)

Artikel 6. Bijzondere gevallen.

- In bijzondere gevallen, met name indien bij de inschrijving ener onderneming aanmerkelijke belangen van één of meer harer leveranciers verbonden zijn, kan ten gunste van zulk een onderneming van de in artikel 3 en 3A neergelegde maatstaven afgeweken worden, mits die belangen ten genoegen der Beoordelingscommissie aannemelijk worden gemaakt.

Artikel 7. Algemene eis voor de inschrijving.

- Elke onderneming dient als voorwaarde voor haar inschrijving een schriftelijke verbintenis (verklaring) te tekenen en bij het Bureau der CISTOFA te deponeren, o.m. inhoudende dat zij dit statuut kent, zich aan de bepalingen daarvan zoals die thans luiden respectievelijk zoals die geldig aangevuld of gewijzigd zullen worden, onherroepelijk onderwerpt en erkent, dat de prompte voldoening van haar wettig vastgestelde jaarlijkse bijdrage aan de CISTOFA als een der voorwaarden geldt voor de handhaving van haar inschrijving met de daaruit voortvloeiende rechten.
- De tekst der verbintenis wordt door het Hoofdbestuur vastgesteld.

Artikel 8. Beoordelingscommissie.

- Met uitzondering van die van fabrikanten worden alle aanvragen tot inschrijving voorgelegd aan een Beoordelingscommissie.
- Als zodanig treden op:
  - het Hoofdbestuur der CISTOFA;
  - andere Beoordelingscommissies, die door het Hoofdbestuur worden ingesteld en waarvan door elk der Afdelingsbesturen een gelijk aantal leden wordt aangewezen.
- De Beoordelingscommissies kunnen zich een advies doen voorleggen door het betreffende Afdelingsbestuur, door het Bestuur ener Onder-afdeling, waaronder de betrokkene ressorteert, of door een regionale Adviescommissie.

Artikel 9. Beroeps-Commissies.

- Als instanties van beroep tegen beslissingen der Beoordelingscommissies worden een of meer Centrale Beroepscommissies ingesteld, elk bestaande uit 6 leden met 6 plaatsvervangers, benevens een voorzitter en een plaatsvervangende voorzitter.
- De Leden worden door het Hoofdbestuur benoemd en wel telkens 2 met hun plaatsvervangers uit een voordracht van 5, opge maakt door de respectievelijke Afdelingsbesturen.
- De voorzitter en plaatsvervangende voorzitter worden benoemd door het Hoofdbestuur; zij mogen niet betrokken zijn bij de fabricatie van of de handel in stofzuigers of andere electrotechnische producten.
- Aan voorzitter en plaatsvervangende voorzitter kan een presentiegeld worden toegekend.
- De Beroeps-Commissie kan geldig beslissen

indien minstens 5 leden of plaatsvervangers ter zitting aanwezig zijn, waaronder de voorzitter respectievelijk de plaatsvervangende voorzitter.

Artikel 10.

- Alle Beroeps- en Beoordelingscommissies beslissen, schriftelijk en gemotiveerd, aan de hand van het statuut.
- Van een beslissing ener Beoordelingscommissie kan beroep bij de Beroepscommissie worden ingesteld door de betrokkene en/of door een fabrikant, importeur of grossier, die aan de betrokkene zou willen leveren.
- Nadere bepalingen o.a. terzake van de termijn van beroep en van de daartoe te verrichten stortingen worden vastgesteld door de Beroepscommissie.

Artikel 11. (VERVALLEN)

Artikel 12. Aanvulling van de lijsten van ingeschrevenen.

- De voorlopig vastgestelde lijsten kunnen uitsluitend aangevuld worden met ondernemingen, die daartoe een aanvraag bij de Beoordelingscommissie indienen, onder overlegging van de nodige bewijsstukken dat zij beantwoorden aan de betreffende maatstaven van dit statuut.
- Aan ondernemingen als bedoeld in de vorige alinea mag pas geleverd worden indien de Beoordelingscommissie gunstig beschikt en deze beschikking aan fabrikanten, importeurs en grossiers is kenbaar gemaakt door plaatsing van de naam van de betrokkene op een aanvullende lijst.
- Ten aanzien van het beroep op de Beroepscommissie geldt artikel 10 lid 2.

Artikel 13.

- Een ingeschreven onderneming (filialen van detaillisten daaronder begrepen) kan van de lijst afgevoerd worden op een der navolgende gronden:
  - dat de overgelegde vestigingsvergunning ten tijde van de inschrijving geen betrekking had op, respectievelijk haar geldigheid verloren heeft voor de in artikel 4 lid 3 aangeduide persoon of personen.
  - dat de onderneming respectievelijk het filiaal blijkt niet (niet meer) te beantwoorden aan de betreffende maatstaven.
  - dat de ingeschrevene is overleden, de onderneming is geliquideerd, of het bedrijf is gestaakt;
- Beslissingen tot afvoering worden genomen door de Beoordelingscommissie, die haar bevoegdheid echter kan delegeren aan de Algemeen Secretaris voorzover het gaat om de toepassing van het in het vorige lid onder c. gestelde. Ten aanzien van het beroep tegen een beslissing tot afvoering geldt artikel 10 lid 2.
- Indien een ingeschreven onderneming niet voldoet aan haar financiële verplichtingen kan zij door een commissie uit het Hoofdbestuur, respectievelijk (indien het gaat om een fabrikant of importeur) door het Hoofdbestuur van de betreffende lijst worden geschrapt.
- Fabrikanten, importeurs, grossiers en detaillisten kunnen hun inschrijving beëindigen door opzegging bij aangetekend schrijven, gericht aan het Bureau van CISTOFA met in achtneming van een opzeggingstermijn van 6 maanden. Na afloop van deze termijn wordt de betrokkene van de betreffende lijst geschrapt.
- Gedurende de opzeggingstermijn blijven de bepalingen van het statuut van kracht, met dien verstande dat vanaf de dag, waarop de Algemeen Secretaris van de opzegging door een grossier of detaillist mededeling heeft gedaan aan fabrikanten, importeurs, respectievelijk grossiers, aan de betrokkene geen stofzuigers meer mogen worden geleverd.

Artikel 13A. Gevolgen van afvoering en uittrading.

- Importeurs, grossiers en detaillisten doen,

voor het geval hun inschrijving vervalt ingevolge het vorige artikel, bij voorbaat onherroepelijk afstand van al hun rechten uit overeenkomsten met andere ingeschrevenen en de CISTOFA terzake van de levering van stofzuigers of het betrekken van stofzuig

Artikel 14. Uitvoeringsbepalingen.

- Voor de uitvoering van bovenstaande bepalingen en voor verdere taken, die het Hoofdbestuur mocht opdragen, is ingesteld een Uitvoerende-commissie, bestaande uit Algemeen secretaris en één of meer gedelegeerden -niet vakgenoten- voor elke Afdeling.
- Deze laatsten worden benoemd door het Hoofdbestuur op voordracht van het betreffende Afdelingsbestuur.
- De Algemeen secretaris is voorzitter der Uitvoerende-commissie.
- Tegenover het Hoofdbestuur draagt de Algemeen secretaris de verantwoordelijkheid voor het verloop der werkzaamheden.
- Punten, waarover verschil van mening bestaat in de Uitvoerende-commissie brengt de Algemeen secretaris in het Hoofdbestuur ter sprake.
- De Afdelings-secretarissen houden zo nodig overleg met hun Afdelingsbesturen respectievelijk de vertegenwoordigers der Afdelingen in het Hoofdbestuur.
- Het Hoofdbestuur stelt zo nodig richtlijnen voor de uitvoeringswerkzaamheden en voert de taak der Uitvoerende-commissie uit.
- Het Hoofdbestuur kan daarbij besluiten tot bepaalde werkzaamheden op het bureau van een gedelegeerde worden verricht.

HOOFDSTUK II Van de marktregeling

Artikel 14A.

- Aanbiedingen en leveringen van stofzuigers zullen uitsluitend mogen geschieden op grondslag van de bepalingen van dit statuut.
- Uitgaande van dit principe zal het Hoofdbestuur de tekst vaststellen van uniforme verkoop- en leveringsvoorwaarden, welke voorwaarden naast hun publicatie in een of meer vakbladen, gedeponeerd zullen worden bij de Griffie der Arrondissementen Rechtbank te Amsterdam en bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken.
- Fabrikanten, importeurs en grossiers zijn verplicht om deze tekst af te drukken en respectievelijk als bijlage te hechten aan hun aanbiedingen, orderbevestigingen en facturen, dan wel in deze stukken te verwijzen naar de gedeponeerde tekst, onder mededeling dat een afdruk daarvan gratis bij hen verkrijgbaar is.

Artikel 15.

- Fabrikanten en importeurs zullen geen stofzuigers aanbieden, verkopen, verhuren of huurkoop of op andere wijze verstrekken aan anderen dan aan grossiers en detaillisten.
- Grossiers zullen geen stofzuigers aanbieden, verkopen, verhuren of in huurkoop of op andere wijze verstrekken aan anderen dan aan detaillisten, behoudens dispensatie van het Hoofdbestuur ten aanzien van transacties tussen grossiers onderling.
- De bepalingen van dit artikel sluiten geen af van huurkoopovereenkomsten aan een leverancier of aan een andere derde niet verboden.
- Levering van huizen en motoren aan niet ingeschrevenen anders dan kennelijk voor reparatie van stofzuigers is verboden. Leveranciers hebben er voorts op toe te zien dat de levering dezer onderdelen niet in zodanige hoeveelheden plaats vindt, dat ze bestemd kunnen zijn voor de productie of samenstelling van stofzuigers.

Artikel 16.

- Het is aan grossiers en detaillisten verboden om stofzuigers te betrekken of te verhandelen van een fabrikaat ten aanzien waarvan de verplichting in artikel 18 lid 1 (nog) niet is vervuld.
- Het is aan grossiers -behoudens dispensatie als omschreven in artikel 15 alinea 2- verboden om stofzuigers te kopen, te verhuren of in huurkoop of op andere wijze te betrekken.

- van anderen dan van fabrikanten, van importeurs of van buitenlandse ondernemingen.
3. De in de vorige zin bedoelde transacties met buitenlandse ondernemingen kunnen door het Hoofdbestuur tijdelijk of blijvend verboden worden ten aanzien van een fabrikaat, dat door de buitenlandse onderneming of door haar vertegenwoordiging hier te lande niet bij uitsluiting wordt geleverd aan ingeschrevenen bij CISTOFA.
  4. Indien een buitenlandse onderneming hier te lande door een agent vertegenwoordigd is, mogen importeurs en zelf-importerende grossiers alleen dan stofzuigers van het fabrikaat dier onderneming betrekken indien de agent bij de CISTOFA ingeschreven is.
  5. Het is aan detaillisten verboden om stofzuigers te kopen, te huren, of in huurkoop of op andere wijze te betrekken van anderen dan van fabrikanten, van importeurs of van grossiers.
  6. Het is aan detaillisten tevens verboden om stofzuigers aan te bieden, te verkopen, te verhuren of in huurkoop of in andere vorm ter beschikking te stellen van - of op enigerlei wijze te verstrekken aan anderen dan gebruikers (alles met in achtneming van de bepaling van artikel 25 lid 4).
  7. Aldus zijn ook transacties tussen detaillisten niet toegestaan, tenzij zulk een transactie kennelijk geschiedt met het uitsluitende doel om de andere, die anders een order zou ontgaan, behulpzaam te zijn in de vorm van uitlening.
  8. Het Hoofdbestuur kan eventueel toestemming verlenen dat zulk een geleende stofzuiger in rekening wordt gesteld.
  9. De laatstbedoelde bevoegdheid kan door het Hoofdbestuur worden gedelegeerd aan de Algemeen Secretaris of aan het Bestuur van een Afdeling of Onderafdeling.
  10. Het is aan grossiers of zelf-importerende grossiers en detaillisten verboden om, in welke vorm dan ook, mede te werken aan de verkoop van stofzuigers, welke door fabrikanten, die de ondernemersovereenkomst niet hebben getekend, of door importeurs, niet voorkomende op de importeurslijst, in de handel worden gebracht.

Artikel 17. (VERVALLEN)

Artikel 18.

1. Elke fabrikant, importeur en zelf-importerende grossier is verplicht om aan het Bureau van CISTOFA schriftelijk mededeling te doen van het fabrikaat (de fabrikaten), dat (die) hij voert en van het merk (de merken), waaronder dit (deze) (in Nederland) in de handel gebracht wordt (worden). Deze fabrikaten en merken worden periodiek in een door het Hoofdbestuur aan te wijzen vakblad gepubliceerd.
2. Elk der in het eerste lid van dit artikel aangegeven ondernemingen is verplicht om voor elk type (model) stofzuiger, dat hij (in Nederland) in de handel brengt, een brutoprijs vast te stellen (met in achtneming der desbetreffende overheidsbepalingen) en deze brutoprijzen alsmede de wijzigingen daarvan bij het Bureau der CISTOFA te deponeren.
3. Tevens dient daarbij te worden vermeld, welke hulpstukken voor zulk een prijs medegeleverd worden.
4. De in alinea 2 bedoelde brutoprijs blijft van kracht voor zolang een fabrikant, importeur of zelf-importerende grossier niet schriftelijk aan CISTOFA mededeelt, dat het betreffende model of type niet meer gefabriceerd of ingevoerd wordt.
5. In dit laatste geval blijft de prijs nog van kracht gedurende 3 maanden na de datum van de desbetreffende mededeling.

Artikel 19.

1. De grenzen, waarbinnen de kortingen voor grossiers en detaillisten zich mogen bewegen, worden door het Hoofdbestuur vastgesteld.
2. Binnen deze grenzen stelt elke fabrikant, respectievelijk importeur, respectievelijk zelf-importerende grossier, een regeling vast, waaraan hij gebonden is.

3. Deze regelingen worden gedeponereerd bij het Bureau der CISTOFA.
4. Binnen de ingevolge alinea 1 vastgestelde grenzen kan elke fabrikant, respectievelijk importeur, respectievelijk zelf-importerende grossier, de door hem gedeponereerde regeling wijzigen, mits na overleg in de Afdeling Industrie en in het Hoofdbestuur. Het laatstbedoelde overleg wordt nader geregeld door het Hoofdbestuur respectievelijk krachtens zijn volmacht door een commissie uit zijn midden.
5. Iedere gewijzigde regeling wordt wederom gedeponereerd bij het Bureau der CISTOFA; de datum van ingang hiervan moet minstens een week na de datum van deponering liggen.
6. De kortingsregelingen worden door fabrikanten en importeurs en zelf-importerende grossiers, respectievelijk namens hen door hun alleen-vertegenwoordigers aan de afnemers medegedeeld; in overleg met de betreffende fabrikant(en) respectievelijk importeur(s) respectievelijk zelf-importerende grossier(s) kan de CISTOFA een dergelijke mededelingen verzorgen.
7. Voor de toepassing van de bovenbedoelde regelingen geldt het navolgende:
8. Als toonzaalverkoop geldt tevens het geval waarin de verkoop op verzoek van de detaillist door zijn leveranciers tot stand wordt gebracht
9. Afname in één koop wordt alleen geacht te zijn geschied indien minstens het kwantum, waarvoor de korting geldt, in één en geleverd en gefactureerd is, behoudens wat de levering betreft, overmacht aan de zijde van de leverancier.
10. Ingeval van een beroep op overmacht zal de leverancier tevens aannemelijk dienen te maken dat hij ten tijde van het accepteren van de order redelijkerwijze niet kon voorzien dat hij het geaccepteerde kwantum niet binnen de overeengekomen -althans een redelijke- termijn zou kunnen leveren.

Artikel 20.

1. Het is fabrikanten, importeurs en grossiers verboden, om tegen een lagere bruto prijs dan in artikel 18 aangeduid, aan te bieden of te verkopen.
2. Afwijkingen van de vorige alinea -waarbij met name gedacht wordt aan een redelijke uitlooptijd bij (vrijwillige) prijsverlagingen- kunnen toegestaan worden door het Hoofdbestuur der CISTOFA.
3. Fabrikanten, importeurs en grossiers zijn verplicht de laatstelijk vastgestelde brutoprijs mede te delen aan de detaillisten en deze op al hun aanbiedingen en facturen te vermelden.
4. De detaillisten zijn gehouden de laatstelijk conform artikel 18 vastgestelde brutoprijs te handhaven, ook bij hun aanbiedingen.
5. Het is fabrikanten, importeurs en grossiers verboden om een andere korting toe te zeggen, te berekenen of te geven dan in de betreffende kortingsregeling met in acht neming van de bepalingen van artikel 19 is neergelegd.
6. Het is grossiers en detaillisten verboden om tegen een andere korting te betrekken respectievelijk een andere korting te aanvaarden dan in de betreffende kortingsregeling met in achtneming van de bepalingen van artikel 19 is neergelegd.

Artikel 21.

1. De agentenprovisie wordt als kostprijsfactor aangemerkt.

Artikel 22.

1. Bij alle verkopen van stofzuigers zal een garantie gegeven worden voor de termijn van één jaar.
2. Van de garantie zijn de slangen, de (complete) snoeren en de stofzakken uitgesloten.
3. Garantie geldt niet voor verhuur.
4. Gratis herstel zal gegeven worden, tenzij duidelijk blijkt dat de schade door verkeerd gebruik is ontstaan.
5. De retourzendingen zullen wederkerig franco geschieden.

6. Voor het garantie-bewijs wordt een uniforme tekst door het Hoofdbestuur der CISTOFA vastgesteld op voorstel van de afdeling Industrie.

Artikel 23.

1. Contracten van huurkoop, credietkoop en/of koop op afbetaling mogen niet afgesloten worden voor een langere looptijd dan 2 jaar.
2. Ten aanzien van deze contracten geldt verder het volgende:
  - a. Bij het afsluiten van het contract, zal door de koper tenminste 10 % van de bruto-inkoopsprijs contant aan de verkoper als aanbetaling moeten worden voldaan
  - b. het na aftrek van de sub a. bedoelde aanbetaling overblijvende bedrag (restantbedrag) van de bruto-verkoopsprijs moet verhoogd worden met $\frac{1}{4}$ % daarvan voor elke maand, dat de transactie blijkt te lopen
  - c. ter dekking van de kosten, voor zover wettelijk toelaatbaar, zoals incasso-, informatie- en zegelkosten, moet over het restantbedrag als sub b. omschreven $\frac{1}{3}$ % daarvan in rekening gebracht worden voor elke maand, dat de transactie blijkt te lopen.
3. De bepalingen sub b. en c. gelden niet indien de transactie binnen 3 maanden na de dag van levering volledig is afgewikkeld.
4. Bij het afsluiten van contracten van huurkoop, credietkoop en/of koop op afbetaling, welke een langere looptijd hebben dan 1 jaar, kan de leverancier zich verplichten tot het onderhouden van het apparaat gedurende de termijn, dat het contract langer loopt dan een jaar; indien de leverancier deze verplichting op zich neemt, moet hij voor dit onderhoud in rekening brengen $\frac{1}{2}$ % over het restantbedrag van de brutoprijs als omschreven sub b., berekend over elke maand, dat de transactie blijkt te lopen.
5. Alle bepalingen van dit artikel gelden onder voorbehoud van afwijkingen bij wettelijke regeling van de huurkoop en van de Overheidsvoorschriften terzake van de prijs.

Artikel 24. Leverings- en betalingscondities.

1. De levering van stofzuigers geschiedt franco, met dien verstande dat zij reizen voor risico van de afnemer.
2. Betaling moet netto geschieden binnen een termijn van 30 dagen met 14 dagen zicht; een overschrijding van deze termijn is alleen toegestaan voor zover daartegenover door de afnemer de usantele rente wordt vergoed; alles onder voorbehoud van het recht van fabrikanten, importeurs en grossiers om in bepaalde gevallen onder rembours te leveren.

Artikel 25.

1. Het is verboden stofzuigers in consignatie te geven of te aanvaarden en/of regelingen of afspraken te maken, die het scheppen van een daarop gelijkende verhouding tot doel hebben.
2. Het is niet toegestaan reeds geleverde stofzuigers terug te nemen, anders dan op grond van welbewezen gebreken van het geleverde of wegens wanbetaling alles tenzij bijzondere omstandigheden, ter beoordeling door de CISTOFA, afwijking van deze regeling billijken.
3. Ten aanzien van inruil van stofzuigers of andere artikelen kan het Hoofdbestuur een regeling vaststellen.
4. Het is detaillisten niet toegestaan stofzuigers op openbare markten ten verkoop uit te stallen, aan te bieden of te verkopen.

Artikel 26.

1. Behalve de in artikel 19 bedoelde zullen geen andere kortingen mogen worden toegestaan, ook niet voor contante betaling.
2. Toegiften, bijlevering van andere artikelen gratis of tegen verlaagde prijs en alle andere middelen of wegen, waardoor aan een koper, direct of indirect, enig extra voordeel zou worden geboden, zijn verboden.

3. Elke detaillist, die deelneemt aan enige reclame-campagne of soortgelijke actie, waarbij aan kopers enig voordeel wordt gegeven in de zin van de eerste twee leden van dit artikel, is verplicht om door de plaatsing in zijn etalage en in zijn winkel van een voor het publiek duidelijk zichtbare en leesbare mededeling kennis te geven, dat de betreffende regeling niet geldt voor stofzuigers. Daarnaast is elke detaillist verplicht er op toe te zien, dat zulk een beperking tevens vermeld wordt in alle openbare aankondigingen, deze campagne of actie betreffende, voorzover de naam van die detaillist daarin wordt genoemd, respectievelijk voorzover kopers door zulk een aankondiging direct of indirect naar zijn zaak worden verwezen.
4. Aanbreng-provisies zijn verboden, behoudens uitzonderingen, vast te stellen door het Hoofdbestuur.
3. Het Hoofdbestuur kan bepalen, dat een lid der Uitvoerende-commissie lichte overtredingen als enkelvoudig rechter kan behandelen (Berechtings-commissaris).
4. Van de beslissingen der in de vorige alinea bedoelde Berechtings-commissie respectievelijk Berechtings-commissaris staat appèl op één of meer Beroepscommissies open, die door het Hoofdbestuur wordt(en) ingesteld en samengesteld; ten aanzien van de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter zijn alinea 3 en 4 van artikel 9 van kracht.
5. De in dat artikel genoemde commissies kunnen tevens met de hier bedoelde taak worden belast. In dat geval is alinea 5 van artikel 9 tevens toepasselijk.
6. Alle bij de berechting en het beroep betrokken personen geven hun oordeel als goede mannen naar billijkheid en zulks op grond van hun redelijke overtuiging dat één of meer bepalingen van het statuut met inbegrip van het grondprincipe daarvan niet of niet te goeder trouw is nageleefd.
7. De berechting geschiedt in de vorm en met de kracht van een Bindend Advies.
8. Alle nodige bepalingen ter uitvoering van dit artikel, o.a. regelende de procedure, de termijnen enz., worden door de betreffende berechtingsorganen zelf vastgesteld.
6. Van de in alinea 4 en 5 bedoelde beslissingen staat geen beroep open.
7. In geval van schrapping geldt de bepaling van art. 13A; deze bepaling geldt mede ingeval van schorsing gedurende de termijn daarvan.
8. Gedurende een schorsing blijven de bepalingen van dit statuut, voorzover betrekking hebbende op de verplichtingen van ingeschrevenen, benevens de artikelen 27A, 28 en 29 op de betrokkene van kracht.
9. De bedragen aan boetes en kosten kunnen in rechten opgevorderd worden onverminderd een eventuele schorsing of schrapping krachtens dit artikel.
10. Daarnaast kan de Berechtings-commissie in elk stadium van het geding beslissen, dat gedurende het geding de levering van stofzuigers aan de betrokkene zal worden geschorst.
11. In kracht van gewijsde gegane beslissingen tot schorsing of schrapping benevens de beslissingen daartoe van de Berechtings-commissie, bedoeld in lid 4 en 5, worden, eventueel gemotiveerd, ter kennis van de ingeschrevenen gebracht, zulks in ieder geval door publicatie in een vakblad.
12. Ingeval van een overtreding, waardoor een gezonde markt, als door CISTOFA beoogd, of het belang van andere ingeschrevenen ernstig wordt geschaad, kan de Berechtings- of Beroeps-commissie bij haar beslissing bepalen, dat deze geheel of gedeeltelijk ter kennis zal worden gebracht van de aangesloten fabrikanten, importeurs en grossiers of van enkelen hunner, wier belangen hierbij naar het oordeel der Berechtings- respectievelijk Beroeps-commissie rechtstreeks betrokken zijn.
13. Daarnaast kan de Berechtings- of Beroeps-commissie bij haar beslissing bepalen, dat deze geheel of gedeeltelijk ter kennis van de klager zal worden gebracht.
14. De in lid 12 en 13 bedoelde mededelingen vinden eerst plaats, nadat de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Artikel 27.

1. Stofzuigers mogen slechts in Nederland aan de markt gebracht worden indien zij voorzien zijn van een plaat, behelzende de aanduiding van het fabrikaat benevens het op naam van de fabrikant wettig gedeponeerde merk, type en fabricage-nummer van het apparaat.
2. Daarnaast kan door de importeur, de grossier en de detaillist een plaat worden aangebracht, waarop echter uitsluitend zijn naam en adres vermeld mogen staan.
3. Het aantal merken, dat ten name van één fabrikant gedeponeerd mag worden, bedraagt ten hoogste drie, behoudens wijziging door het Hoofdbestuur der CISTOFA.
4. Alle door fabrikanten, importeurs en zelf-importerende grossiers af te leveren stofzuigers dienen voorzien te zijn van een nummer.
5. Dit zelfde nummer dient op elke factuur, uitgaande van een fabrikant, importeur of grossier, vermeld te worden.

HOOFDSTUK III

Contrôle, berechting en slotbepalingen

Artikel 27A. Contrôle.

1. Het Hoofdbestuur belast de Algemeen Secretaris of de Uitvoerende Commissie bedoeld in Artikel 14 met de contrôle op de naleving van dit Statuut; in het laatste geval heeft de Uitvoerende-Commissie het recht bepaalde werkzaamheden door een harer leden te doen vervullen, zulks onder verantwoordelijkheid van de Algemeen secretaris.
2. Het Hoofdbestuur stelt tevens de werkwijze van dat contrôle-apparaat vast en de bevoegdheden van hen, die er bij betrokken zijn.
3. Iedere ingeschrevene is bevoegd en verplicht om alle gegevens terzake van een vermoedelijke overtreding te verstrekken aan de met de contrôle belaste instantie of personen.
4. Alle ingeschrevenen zijn verplicht om aan de in de eerste alinea bedoelde organen en personen, respectievelijk aan hen, die daarvoor binnen de instructies van het Hoofdbestuur als gemachtigde optreden, alle gewenste inlichtingen te verschaffen en inzage te verlenen van boeken en bescheiden voor zover die uitsluitend of mede betrekking hebben op de in- en verkoop van stofzuigers. Een verder gaande inzage van andere boeken en bescheiden zal slechts kunnen worden gevorderd indien zulks voor het onderzoek naar aanleiding van een concrete klacht noodzakelijk is.
5. Het door het contrôle-apparaat verzamelde materiaal terzake van vermoedelijke overtredingen wordt voorgelegd aan de in het volgende artikel bedoelde Berechtingsinstantie.

Artikel 28. Berechting.

1. De berechting van overtredingen geschiedt door 3 leden van de Uitvoerende Commissie, door deze blijvend of van geval tot geval aan te wijzen (Berechtings-commissie).
2. De Uitvoerende Commissie bepaalt, wie harer leden bij deze berechting als voorzitter optreedt.

Artikel 29. Sancties.

1. Door de Berechtings-, respectievelijk Beroeps-commissies kunnen één of meer der navolgende sancties worden toegepast:
  - a. waarschuwing;
  - b. boete tot maximaal f 500,— per geval, respectievelijk tot de drievoudige waarde der gewraakte transactie;
  - c. schorsing als ingeschrevene voor de termijn van maximaal één jaar;
  - d. schrapping van de lijst van ingeschrevenen;
  - e. een boete (als dwangsom) van maximaal f 50,— voor elke dag, dat een handelwijze of een nalaten, welke als overtreding is aan te merken, zal worden voortgezet of zal blijven voortduren. Een dergelijke dwangsom kan slechts worden opgelegd met ingang van de dag, waarop de beslissing kracht van gewijsde zal hebben verkregen.

De sancties sub b. en c. kunnen ook voorwaardelijk worden toegepast. Daarnaast kunnen de Berechtings- en Beroeps-commissies de betrokkene veroordelen in de door hen te begroten kosten van het geding met inbegrip van de kosten van het onderzoek en van vergoedingen voor de commissieleden.

2. De incassering van boetes en kosten geschiedt door de Algemeen-secretaris aan wie daartoe de vertegenwoordigingsbevoegdheid in rechten is overgedragen; deze stort de door hem uit dezen hoofde geïncasseerde bedragen in de kas en verantwoordt deze als geheel aan het Hoofdbestuur.
3. Het Hoofdbestuur bepaalt, welke sancties door de Berechtings-commissaris kunnen worden toegepast.
4. Voor het geval aan een Bindend Advies niet voldaan wordt binnen een maand na de datum van het aangetekend schrijven, waarbij de beslissing van de Berechtings-commissie respectievelijk (in geval van beroep) die van de Beroeps-commissie aan de betrokkene toegezonden is, kan door de Berechtings-commissie alsnog de sub c. van alinea 1 omschreven sanctie worden opgelegd, respectievelijk de boete worden verhoogd met maximaal f 10,— voor elke dag, dat de betrokkene na verloop van die maand met de betaling in gebreke blijft.
5. Blijft de betrokkene gedurende de termijn ener opgelegde schorsing als in lid 4 omschreven alsnog in gebreke, dan kan de Berechtings-commissie alsnog de sub d. van alinea 1 omschreven sanctie toepassen.

Artikel 30. Marktgegevens.

1. Het Hoofdbestuur kan besluiten, dat door ingeschrevenen bepaalde gegevens welke licht kunnen verschaffen omtrent de voorziening van de markt met stofzuigers en omtrent de uitwerking van de regelingen van dit statuut, aan de Algemeen-secretaris worden verstrekt.

Artikel 31. Geheimhouding.

1. De Algemeen-secretaris en het personeel van het Bureau der CISTOFA benevens van de Bureaux van de Secretarissen der Afdelingen, voor zover op die bureaux werkzaamheden zouden worden verricht, benevens alle personen, betrokken bij de beoordeling, de contrôle en de berechting, zijn tot geheimhouding verplicht ten aanzien van alle gegevens, welke in de betreffende functie te hunner kennis komen, behoudens in die gevallen, waarbij de richtige uitoefening van die functie een afwijking noodzakelijk maakt en behoudens opheffing van die geheimhoudingsplicht voor een bepaald geval door het Hoofdbestuur.

Artikel 32. Interpretatie.

1. Ingeval van twijfel omtrent de bedoeling van enige bepaling van dit statuut geeft het Hoofdbestuur een interpretatie, die bindend is voor alle ingeschrevenen en die geacht wordt van dit statuut deel uit te maken.
2. De bepalingen van artikel 29 zijn toepasselijk in de tekst, welke geldt op de dag, waarop de betrokkene wordt opgeroepen om voor de Berechtingscommissie te verschijnen.

Artikel 33. Niet voorziene gevallen.

1. In niet voorziene gevallen beslist het Hoofdbestuur.

N.B. Wijzigingen en aanvullingen van dit statuut worden regelmatig in „ELECTRO RADIO MERCUR” gepubliceerd.

Televisie-uitzending van kerkdiensten

De techniek zal zich aanpassen aan nieuwe taken

De Ned. Chr. Radio Vereniging heeft enige weken geleden getracht, een proef te nemen met de televisie-uitzending van een kerkdienst. Die proef is door oorzaken van technische aard grotendeels mislukt. De ondervonden technische moeilijkheid, die zich in dit speciale geval voordeed, is een bezwaar, dat overkomen kan worden; daaraan valt niet te twijfelen. Een andere vraag is, of in andere opzichten van de televisie voor dit doel veel is te verwachten.

Niet te ontkennen valt, dat tussen het wezen van de televisie en de wezensaard van een kerkdienst een zekere tegenstelling bestaat. De televisie vereist uit háár aard, evenals de bioscoopfilm, het weergeven van gebeurtenissen, waarin bewegelijkheid der optredende levende figuren een grote rol speelt en waarbij de keuze van verschillende gezichtshoeken, waaruit de gebeurtenissen zichtbaar worden gemaakt, een bijzondere mate van afwisseling geeft aan het geproduceerde beeld. Dat betekent: onrust in de uiterlijkheden. Voor het slagen van een televisie-uitzending is die onrust een bijna onvermijdelijke voorwaarde. Het is juist door die onrust, dat men de aandacht van de toeschouwers voor het televisiebeeld levendig tracht te houden.

Dat hierdoor de aandacht voor datgene, wat een zuiver geestelijke instelling vraagt, eerder gehinderd dan bevorderd dreigt te worden, behoeft geen nadere uiteenzetting.

Het is ook niet de bedoeling, daar in deze kleine beschouwing dieper op in te gaan, maar de zaak van de technische kant te blijven bezien.

Voor elke televisie-uitzending van een ter plaatse en tijdens het gebeuren opgenomen handeling is allereerst een meer dan normaal sterke belichting nodig, waartoe zeer ongewone voorzieningen getroffen moeten worden. Er moet gelegenheid zijn om de vrij grote en zware camera's op te stellen, die de televisiebeelden opnemen en die moeten liefst heen en weer bewegen en verschillend gericht kunnen worden. Zij kunnen daarbij niet onzichtbaar en onopvallend blijven. Er zijn ongewone elektrische leidingen bij nodig en een rijdende hulpzender, die opgesteld in een auto buiten het gebouw, radioverbinding heeft met de vaste televisiezender, die het beeld overneemt en het uitzendt naar de ontvangerinstellingen in het land. Dat alles eist uitgebreide voorbereidingen en het is de vraag hoe zwaar men de onrust, die hierdoor veroorzaakt moet worden tijdens een kerkdienst, moet laten wegen tegenover de deelneming aan het gebeuren door duizenden buiten het gebouw.

Denkt men aan hetgeen voor de televisiekijkers van de door de N.C.R.V. genomen proef te zien is geweest, dan is daar de herinnering aan beelden van de in het kerkgebouw verzamelde gemeente en van de naar het spreekgestoelte schrijvende predikant, zoals de aanwezigen hem het gebouw zagen binnentreden. In hoeverre de aandacht voor het gesproken woord daarna door

het televisiebeeld zou zijn ondersteund, dan wel juist afgeleid, is niet tot ervaring gekomen, doordat het beeld wegviel. Voor de in de kerk samengekomen gemeente, die bestemd was, mede een „rol" te vervullen op het televisiescherm, lijkt de hierdoor geschapen sfeer nogal vreemd en afwijkend van hetgeen men gewoon is.

Zal men in de toekomst bepaalde kerkgebouwen uitrusten met een vaste lichtinstallatie, elektrische aansluitingen en bijzondere camera-accomodatie voor televisie-uitzending van diensten? Dat zou voor de sfeer in het gebouw minder verstorend kunnen zijn dan bij een altijd ietwat rommelig experiment. Het zou op de duur de aandacht der gemeente misschien niet meer afleiden, zoals dat nu toch wel het geval moet zijn. Maar om hiertoe te geraken, moet de overtuiging aanwezig zijn, dat grote waarde is te hechten aan het per televisie deelnemen aan de dienst door thuiszittenden. Het staat niet aan de technicus, die waarde te beoordelen, de waarde van het toevoegen van visuele indrukken aan de wijding, welke kan uitgaan van een uitzending door de gewone radio, die zich enkel richt tot het gehoor. Daar kan zeer verschillend over gedacht worden en waar de gehele televisie thans voor ons nog in een experimenteel stadium verkeert, is niet te voorzien hoe de gedachten over deze toepassing zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Zelfs kan het zijn, dat het ene land verwerpt wat het andere gretig aanvaardt.

De techniek heeft hier een zuiver dienende rol te vervullen en zal zich aanpassen aan de taken, waarvoor zij geroepen wordt. Maar tot dusver heerst zeer algemeen de opvatting, dat waar woord en klank hoofdzakelijk zijn, het medeleven en diep in zich opnemen door toevoeging van het visuele niet altijd wordt versterkt. Voor het gewone televisie-programma vormt dit een gulden regel, die aangeeft, wat men aan de uitsluitend tot het gehoor zich richtende radio moet overlaten.

Intussen verkeren wij ook met het nuttig gebruik, dat van de televisie-techniek kan worden gemaakt, nog in de experimentele periode.

J. Corver.

Vergissing van anderhalve ton

„De vertegenwoordiger van een aannemer uit Doorn viel van schrik flauw toen gistermorgen bij een aanbesteding in Schiedam bleek, dat hij op het inschrijvingsbiljet een vergissing van anderhalve ton had gemaakt. Het was een officiële aanbesteding van een Rijks-werk, zodat het argument dat hier kennelijk een vergissing was gemaakt geen hout zou snijden.

„Toen de man uit zijn bezwijming was bijgekomen, hoorde hij – ditmaal tot zijn vreugde – dat er nog lagere inschrijvers waren.”

(Persbericht)

Dit geval speelt voorzover wij hebben kunnen nagaan, niet op het terrein van het electro-technische installatiebedrijf. Hetgeen overigens niet zegt, dat het dáár niet zou kunnen voorkomen...

Middenstandszaken in nieuwe wijken

In enkele artikelen in dit blad werd reeds aandacht gevraagd voor het probleem: bouw van middenstandszaken in nieuw ontworpen woonwijken. Helaas is dit probleem niet eenvoudig. In feite constateren we dat in heel veel van zulke nieuwe woonwijken bijna uitsluitend grootbedrijven en/of combinaties gevestigd worden.

Wel de hoofdoorzaak van dit verschijnsel moet gezocht worden in het feit dat de financiële steun voor het bouwen van nieuwe woningen niet gegeven wordt voor bedrijfspanden. De winkelier die zich in zulk een nieuwe wijk wil vestigen, moet de bouwsom zelf bij elkaar brengen. Logisch is, dat niet velen dit kunnen buiten de zojuist genoemde kapitaalcrachtige groepen.

Gelukkig is het nu zo ver, dat deze betrekkelijke onbillijkheid de aandacht van het ministerie getrokken heeft. Minister Van den Brink heeft n.l. medegedeeld dat zijn collega Albregts de zaak aanhangig gemaakt heeft bij de interdepartementale commissie voor middenstandsvraagstukken, waarvan hij voorzitter is. Het valt van harte te hopen dat deze commissie de zo noodzakelijke spoed zal betrachten.

Kroniek van het Ambacht

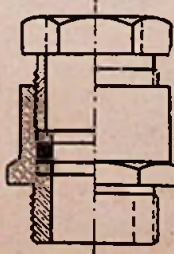
Europa-nummer.

De redactie van de Kroniek van het Ambacht (Badhuisweg 108 te 's-Gravenhage) heeft het jaar 1952 ingezet met een nummer dat er zijn mag: een Europeanummer. Zulks vooral, menen wij, om nogmaals duidelijk te demonstreren dat er nog geen sprake is van stervend ambacht. Al zal geen mens ontkennen dat er daarom nog wel moeilijke perioden kunnen zijn.

Voor wie Duits of Frans leest, staat er een documentatie in dit nummer te lezen die enorm is. Betreffende geheel Europa wordt over het ambacht gedocumenteerd verslag gegeven door zeer vooraanstaande figuren die zich gewijd hebben aan de wetenschappelijk-verantwoorde bevordering van het ambacht. Vrijwel eenstemmig is hun mening dat zowel deze wetenschappelijke ambachtsbevordering als ook een actieve ambachtspolitiek van de overheid van groot belang is voor het geheel van de volkshuishouding.

Inderdaad een zeer belangrijk en rijk gedocumenteerd overzicht van de huidige stand van het ambacht in Europa.

WARTEL INVOERINGEN

MESSING VERNIKKELD

UNION-DRAAD

3/8" t/m 2"

GAS-DRAAD 5/8" t/m 2"

CONTRAMOEREN

PG-DRAAD 11 t/m 36

KROONSTEENTJES

PORSELEIN 1-2-3-4-polig

PG-WARTELS en

DRUKMOEREN thans

ook in ISOLIET.

GREONEVELD'S HANDELSONDERNEMING
Warmondstraat 160, A'DAM Tel. 86679

Zijn de wintersportplaatsen voor enkelen van Uw klanten te duur? Geen nood!

De **LIQUIDISER**

is een veel goedkopere vitaminedronk

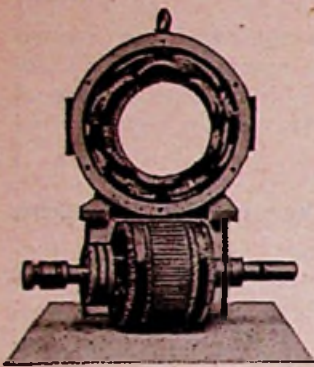
Gayelord Hauser-dieet-
Baby-voeding - Rauwkost
Milkshakes - Cocktails

N.V. ELECTROCENTRUM

Amsterdam, Arnhem, Eindhoven,
Leeuwarden, Roosendaal, Rotterdam,
Zwolle.

HELLESENS
DROGE BATTERIJEN
DE BESTE TER WERELD
HOUDBAAR - BETROUWBAAR

Electro-
Technische
Herstelplaats
**SJERP &
JONGENEEL**

DEN HAAG
Prinsgr. 184
Tel. 335280

Houtwarenfabriek
DE KROON

Wij leveren U alles op het gebied van

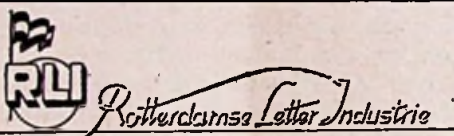
VERLICHTING

zoals: Wandlichten, Tafellampjes, Bedleeslampen enz.

Keuze uit minstens 12 modellen Leeslampen. Verder Rooktafels, Handwerkbakjes, Theebladen enz.

Vraagt prijzen en monsters.

Het adres voor grossiers en kleinhandel.
DRACHTEN (Friesland). Telefoon 2298

RELIEFLETTERS

in zink, koper, ijzer en staal, alsmede

Constructiewerk voor

Neon-Installaties en Lichtbakken

Verlichtings-armaturen, Louvres, enz.

HARINGVLIET 68 ROTTERDAM TEL. 21676

KWALITEITS

TRANSFORMATOREN

* voor alle doeleinden

* voor elke spanning

* tot een vermogen van 5 KVA.

leveren wij vlug en concurrerend.

Vraagt prospect!!

Apparatenfabriek „LUXOR”

Korte Poellaan 23, HAARLEM
telefoon 12305 (K 2500)

NATRIUM- EN KWIKLAMPEN

Werking, eigenschappen en toepassingsmogelijkheden.

2e druk, formaat 14 x 21 cm,
115 pag. 64 figuren en V-tabellen.

Prijs gebonden f 4.25

Dit boek behandelt de uitvoerige rij van gasontladinglampen, omvattend natriumlampen, hogedrukkwiklampen, super hogedruklampen, lagedruklampen en neon- en glimlampen, waarbij de eerste helft van het boek dan nog gewijd wordt aan een inleiding in het wezen van het licht, elektrische begrippen en de algemene werking van gasontlading.

Het is bestemd voor de algemene voorlichting van **installateurs**, verkopers van lampen en van hen, die zich omtrent de toepassingsmogelijkheden willen oriënteren. Veelvuldige en duidelijke foto's van de besproken lampen en ornamenten verduidelijken de tekst.

Verkrijgbaar in de erkende boekhandel en bij

N.V. UITGEVERS MIJ DILIGENTIA
Kalverstraat 35 - Amsterdam

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, DEN HAAG

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

**ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN**

Wij leveren uit voorraad met kortingen, zoals U die ook bij de fabrieken ontvangt:

Producten van:

Philips	Berec	Ruton
Draka	Witte Kat	H. E.
N. K. F.	Berker	ITHO
A.C.E.C.	Hazemeijer	Kalorik
Excelsior	A. E. G.	Heemaf
Industria	Siemens	Inventum

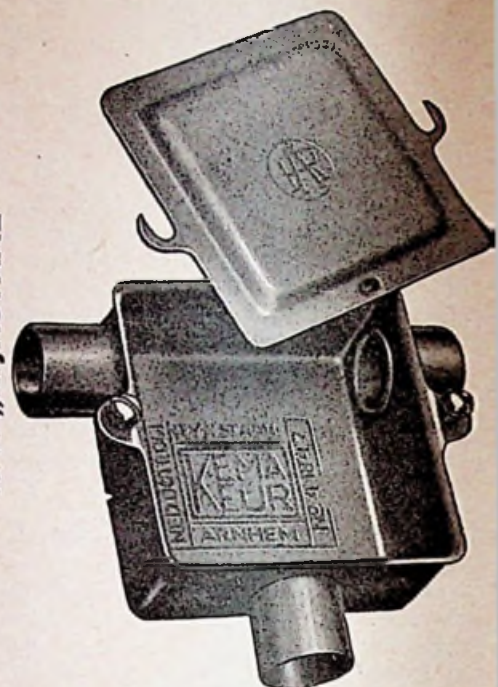
Electrotechnische Groothandel

P. HOLTRING,

Korte Spaarne 23-25, Haarlem.
Tel.: K 2500, 10084 en 16255

R. A.
STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 5/8", 3/4" en 1" schuifbuis

N.V. „RIJNSTAAL”

Einddozen in RONDE uitvoering en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers op electro-technisch gebied

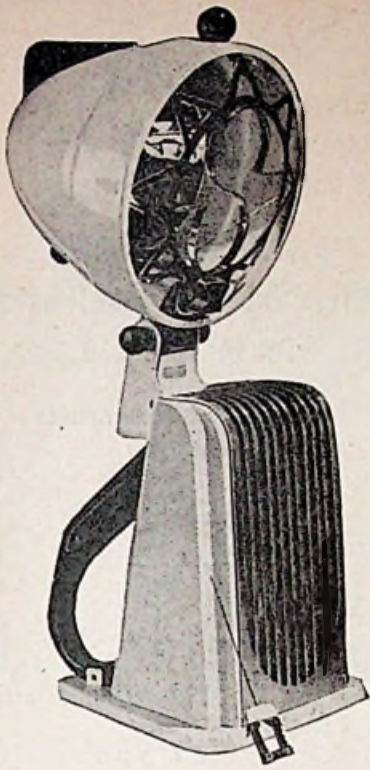

**Motorbeveiligingsschakelaars
Autom. YA schakelaars
Omkeerschakelaars
Poolomschakelaars
Complete kastenbatterijen
Druk- en vlotterschakelaars
Aardfoutschakelaars**

SBIK

Importeurs „STRAATLICHT” N.V.
TECHN. BUREAU MANDERSLOOT - HILVERSUM

Sana Sun

EEN NIEUWE HOOGTEZON

Sedert ca. twee maanden is de markt verrijkt met een nieuw type hoogtezon, nl. de Sana Sun, een product van de Oostwoud fabrieken te Utrecht.

Inderdaad is hier sprake van een volkomen nieuw type, daar de Sana Sun in elk opzicht afwijkt van de bestaande hoogtezon-apparaten. Dit geldt voor de lichtbron en de stralings-emissie zowel als voor de constructie en de werkwijze.

De Lichtbron

Deze wordt gevormd door de zirconium-brander ¹⁾.

Zoals de afbeelding laat zien, bestaat deze uit twee zirconium-electroden, welke in een speciale houder zijn bevestigd.

De zirconiumbrander wordt via een opening in de kap op de contacten gelegd en bij het inschakelen van de stroom ontvlamt tussen de beide electroden een lichtboog. Deze brandt dus in de vrije atmosfeer, ongehinderd door enig omhulsel.

De gloeitemperatuur van de zirconium-brander bedraagt ca. 3500° Celsius en teneinde de enorme stralings-emissie van dit zirconiumlicht te benutten is in de kap een reflector aangebracht, welke de straling als een geconcentreerde bundel richt.

De zirconium-brander heeft een door de fabriekanten gegarandeerde brandduur van minimum één uur.

¹⁾ Zirconium is een delfstof; zijn meest in het oog springende eigenschap is het hoge smeltpunt.

Het grote voordeel van de verwisselbaarheid van de brander is gelegen in het feit, dat men hier een stralenbron heeft verkregen, welke een constante intensiteit heeft.

Na het vaststellen van de aanvangs-bestralingsduur kan dan ook zonder meer de bijgevoegde bestralingstabel worden aangehouden. Compensaties voor eventuele verzwakking van de intensiteit behoeven nimmer te worden gemaakt.

De stralingsemisatie van de Sana Sun

Naast de door de lichtboog uitgezonden ultraviolette straling, hebben de gloeiende zirconium-electroden een uiterst krachtige infrarode (d.i. warmtestraling) tengevolge.

Hiermede raken wij een der meest essentiële eigenschappen van de Sana Sun, welke hem zijn geheel eigen karakter geeft.

Deze gecombineerde ultraviolet en infrarood emissie bezorgt de Sana Sun zijn treffende overeenkomst met de natuur-zon! De combinatie alléén, zou het vaststellen van zulk een treffende gelijkenis niet rechtvaardigen, wanneer niet de golflengten van beide stralingen, alsook hun intensiteit, een zuivere overeenkomst vertoonden met het spectraalgebied, waarin ook de natuurlijke zonnestraling zijn grootste intensiteit heeft.

De ultraviolette straling van de zon bezit zijn grootste intensiteit in het zgn. ultraviolet-A (golflengte 4 000-3 200 Å E²)

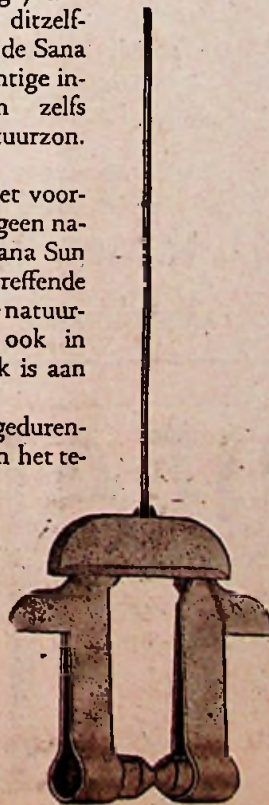
De Sana Sun straling bezit in dit ultraviolet-A gebied een intensiteit, welke $2\frac{1}{4}$ maal hoger is dan de zonnestraling in ons land, gemeten op een zomerdag. Dit wil zeggen, dat hij vrijwel gelijk is aan de zonnestraling op een hoogte van 1 800 m boven de zeespiegel.

In het infrarood is de natuurlijke zonnestraling het meest intensief in het golflengtegebied met de grootste dieptewerking (d.w.z. de meest geneeskrachtige) t.w. 9 000-8 000 Å E. In dit gebied heeft ook de Sana Sun zijn meest krachtige infrarode straling en zelfs krachtiger dan de natuurzon.

In het licht van het voorgaande behoeft het geen nader betoog, dat de Sana Sun straling door zijn treffende overeenkomst met de natuurlijke zonnestraling, ook in zijn uitwerking gelijk is aan de laatste.

De Sana Sun kan gedurende de wintermaanden het tekort aan zonlicht volledig aanvullen.

²⁾ Å E = Ångström Eenheid. Eenheid van golflengte van lichtgolven, zo genoemd naar de Zweedse geleerde Ångström.
1 Å = 1/10 000 000 mm.

Zirconium-brander

Open plaatsen

B.z.a.: ELECTRICIËN,

in 't bezit van dipl. „Erkend Installateur”.
Leeftijd 47 jaar, gehuwd en P.G.
Met mogelijkheid na inwerking tot fin. deelname of overname.
Onverschillig waar.
Br. nr 1581 bureau van dit blad.

Door electrotechnische zaak te Arnhem wordt gevraagd: een

CHEF-ELECTRICIËN-GASFITTER

geschikt om leiding te kunnen geven aan de buitendienst en in het bezit van de vereiste diploma's en rijbewijs. Kennis van koeltechniek strekt tot aanbeveling.

Voor goede kracht levenspositie. Salaris nader overeen te komen; opname in pensioenregeling. Br. nr 1582 bur. v.d. blad.

Gevraagd

NUMMERTABLEAU

min. 4 nummers.

Met of zonder ingebouwde zoemer, met elektrische terugstelling.

Br. nr 1583 bur. v.d. blad.

? **Vraag en Aanbod** !

Te koop aangeboden:

1 Stalen mast, 3 poten met klimijzers, lang 12 mtr, zeer geschikt voor Televisie antenne, f 125,—.

1 Benzine aggregaat, in prima staat, bestaande uit 7 PK JAP motor met dynamo 110 Volt, 25 amp., compleet op fundatie, f 750,—.

1 Benzine aggregaat, bestaande uit 2 PK Villiers motor met dynamo 12 Volt, 20 amp., compleet op fundatie, f 200,—.

Tevens te koop:

60 Glazen accumulators, 2 volt per cel.

Grote glazen bak

23 cm lang

20 cm breed

33 cm hoog, met 6 min en 5 plus platen zo goed als nieuw, per stuk f 50,—.

A. BARTH,

Installateur, Strijensestraat 19a,
's-Gravendeel, Tel. K 1853-309.

WEIDE
-AFRASTERINGSAPPARAAT

STØD

- VOOR BATTERIJVOEDING
- VOOR LICHTNET
- „NFMA“ GOEDGEKEURD
- DUIZENDEN TEVREDEEN GEBRUIKERS

REESINK
ZUTPHEN - AMSTERDAM - ROTTERDAM

Nijboer's
Groothandel

DE SCHRIKDRAADSPECIALIST

Leverst U

deze apparaten met de
allerbeste isolatoren.

Arnhem Tel. 23180 b.g.g. 20243

„VONKA“ AMSTERDAM-C.
Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

HOOVER KLOP-VEEG-ZUIGER
model 119

HOOVER SLEDE-STOFZUIGER
model 402

met normale Cistofa-korting

W. SCHURMAN N.V.
HOPPLEIN - ALKMAAR

Verkrijgbaar:

Goed Calculeren

van Electriche Installaties
door *JOH. G. SPRUYT.*

2e druk Prijs f 1,50.

Deze handleiding bij het maken van een goede begroting dient iedere installateur die met de moderne calculatiemethoden op de hoogte wil blijven, zich aan te schaffen.

Het gehele verloop van een installatie, d.w.z. van de aanvraag af tot en met de oplevering, wordt belicht. Een uitslaande plaat met de plattegrond van een fabriekscomplex biedt gelegenheid om het bestudeerde als oefening in de praktijk te brengen.

Door zijn handige formaat (13 x 19 cm) is dit werkje steeds gemakkelijk te raadplegen.

Een greep uit de inhoud: het opnemen van een installatie - de plan-tekening - materiaalstaat - onkosten en sociale lasten - omzetbelasting - de offerte - gereedschappen - installatievoorschriften - vestigingswet.

Bestellingen aan
de erkende boekhandel of

N.V. Uitgevers Mij Diligentia
Kalverstraat 35, Postgiro 136400,
AMSTERDAM C.

Automatische
Sterdriehoekschakelkasten
tot max. 150 A.,

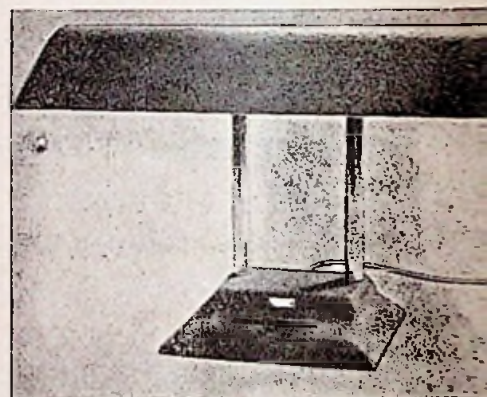
met ingebouwde thermische
beveiliging.

De ideale oplossing.

N.V.

E.M. ELECTROSTOON

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 827
Filiaal te AMSTERDAM,
N.Z. Voorburgwal 28-

„Retek“

FLUORESCENTIEBUREAULAMPE

met 15 Watt buis F. 49.50 Bru
In 110 - 130 of 220 Volt

Kleuren: Grijs, Groen en Bru

„Sylvania“

FLUORESCENTIEBUIZEN
EN MONTAGEBALKEN,

enkel- en dubbellamps 15-20-
en 40 Watt.

Gegarandeerd 7500 branduren
Korting op aanvraag.

c.v. *Lumibel*

Arnhem - Huissensestraat
Telefoon 25254

Uw grossier heeft ze in voorraad
Importeur: NEMA - Winschoten, tel. 255

NIEAF UTRECHT

*Sedert
1901*

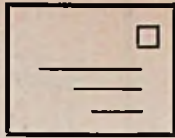

De Nederlandse fabriek
van elektrische meetinstrumenten

BRIEVEN

van

J. Lasdop

Een, vóór de oorlog door vele lezers gewaardeerd medewerker, vakgenoot Janus Lasdop, zet weer opnieuw zijn schreden op het glibberige pad van open brieven schrijven. Moge hij evenzèer gewaardeerd worden als vroeger.

Bloemendalerveen, Februari 1952

Amice!

Er zitten enkele kwesties welke ons vak betreffen, mij nogal hoog. In het vertrouwen dat jij evenveel voelt voor de gezondheid van ons mooie vak, wil ik er zo nu en dan eens over schrijven in ons aller blad. En het komt nu juist aardig uit: precies nadat ik met de redactie mijn terugkeer als medewerker besproken had, ontmoette ik een zeer oude en zeer trouwe zakenvriend. Deze had zich reeds jaren geleden in Amsterdam gevestigd en het was toevallig dat we elkaar daar tegen het lijf liepen.

Gewoontegetrouw begon hij direct bij onze ontmoeting te vertellen, toen wij achter een glaasje bier waren gezeten om onze vermoede benen wat rust te gunnen.

De toestand van heden is hem heel en al tot een ergernis geworden vanwege de hoge materiaalprijzen, enorme sociale lasten, hoge lonen en dan al die belastingen over de afgelopen jaren, die nu allemaal tegelijk betaald

moeten worden. Vóór de oorlog '40-'45 had hij een zeer behoorlijk installatiebureau en kon daarin een behoorlijke boterham verdienen en zelfs nog iets overhouden. Thans klaagt hij, dat het toch zo moeilijk is om aan de slag te blijven, maar erger nog was hij gebelgd, dat er geen goede prijzen meer te maken zijn en dat er weer voor niets gewerkt wordt; nog slimmer dan vóór de oorlog. Waar is dat voor nodig, klaagde hij en ik moest hem gelijk geven.

Hij had enkele maanden geleden nog een inschrijving meegemaakt, waarbij het ging om de complete elektrische installatie van een verenigingsgebouw. Zelf had hij deze uitnodiging zeer serieus opgevat en enkele avonden secuur zitten uittrekken en rekenen om toch maar zeker van zijn zaak te zijn. Hij was dan ook vol vertrouwen met zijn prijs op stap gegaan en zou bij de opening van de inschrijfbiljetten tegenwoordig zijn. Toen het eindelijk zo ver was, kwam er allereerst een prijs uit de bus, welke ver boven de zijne lag en welke later de hoogste bleek te zijn. Tenslotte was, na zijn biljet, het laatste aan de beurt en toen hij daarvan de prijs hoorde, was het hem of hij water zag branden, want deze prijs was van die aard, dat hij er geen touw meer aan vast kon knopen.

Mijn vriend had zijn materialen zeer secuur uitgerekend en nu bleek, dat het laagste inschrijfcijfer juist het netto-bedrag was van de door hem uitgetrokken materialen, dus zonder enige winst of risico. Zelfs geen arbeidsloon was er in berekend. Woest was hij, omdat er nog steeds installateurs gevonden worden, die er behagen in scheppen voor niemendal te werken en hun overtollig (?) materiaal op zo'n wijze te

spuien. Als men dan bedenkt, dat de laagste inschrijver ook nog de opdracht kreeg en het werk zou uitvoeren, vraag ik mij af waar het met de installateurs heen moet, als het werk op die manier wordt uitgevoerd. Het werk moet toch gemaakt worden, waarom dan niet tegen redelijke en lonende prijzen?

Toevallig las ik in „Electro Radio Mercuur” van 12 Januari jl. een advertentie met de aankondiging, dat binnenkort een boekje zal verschijnen, getiteld: „Goed calculeren”. Mij dunkt, dat zoiets misschien voor de prijsbedervers een aansporing bevat hun zienswijze te veranderen en in het vervolg beter te gaan rekenen. Het kan niet alleen een bescherming zijn voor de goedwillende installateurs, doch ook slechts voordeel voor henzelf opbrengen.

Op dus voor betere prijzen en een menswaardig bestaan!

Tot ziens maar weer.

J. Lasdop

Vlucht voor televisie

Elizabeth, in de Amerikaanse staat New Jersey, bezit de eerste bibliotheek die uitbreiding moet ondergaan tengevolge van televisie, meldt de Volkskrant. Studenten komen in groter drommen dan ooit tevoren om in de bibliotheek te studeren. De reden hiervan is, dat ze zich thuis onmogelijk op hun werk kunnen concentreren, omdat de televisie thuis soms in een of twee kamers tegelijkertijd draait. De bibliotheek zal nu een aantal kleine vertrekken voor deze studenten gaan inrichten.

ELSTEIN

ELSTEIN
INFRAROT-STRAHLER

Infrarood stralers, speciaal voor Therapeutische bestraling. Geen zichtbaar licht, zeer lange levensduur ca. 10000 uur. Normale lampfitting, dus in iedere fitting te gebruiken.

Compleet met reflector { 150 Watt f 14,—
250 Watt f 19,20

Vraagt Uw grossier of de imp.

Stam & Lahmann Lepelstraat 73 - A'dam
tel. 54637

BUSCH JAEGER
IN ELKE NIEUWBOUW!

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

ALMELO - APELDOORN - DOETINCHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM

Het meest geperfectioneerde materiaal

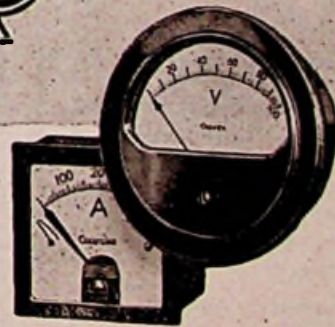
„VOSSLOH”

SCHAKELAARS en
WANDCONTACTDOZEN

KEMA GOEDGEKEURD

IMPORTEUR:

FRAAY & KORPER
AMSTERDAM

Sadir Carpentier

Specialisten sinds 1878

in meetinstrumenten voor contrôle,
-schakelbord, -laboratorium, -pyrometrie,
-rookgasanalyse, -salinometrie
enz.

CGE

KONINGINNEGRACHT 64 - DEN HAAG - TEL. 112010

GISO-LAMPEN

REPAREREN EN WIKKELEN

van
Electromotoren
Lasomvormers
Lastransformatoren

is een kwestie van ervaring en vertrouwen.

J. MORELISSE

Electrotechnische fabrieken
opgericht 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548 - 61279
Edam, Postbus 10, Tel. 714

Electrische
Meelinstrumenten-
en Apparatenfabriek
Telef: K 5210 N° 2032

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

Schakelmateriaal

Samenstellen en bouwen van:

Kastenbatterijen
Kracht- en lichtverdeel-
kasten.
Korte levertijden.

Minkes, Den Haag,

TELEFOON 39.15.63
Kantoor: Hoefkade 667-671
Fabriek: Nieuwe Schoolstraat 47

k. W. h. meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos φ - en freq. meters.
Draalveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

HAZEMEYER
HENGELO

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo

Telefoon
2345
(5 lijnen)

Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
Tel. 30634 en 30724
Kantoor A'dam: Amstel 144,
Tel. 35862

Fabriek van
Speciale Verlich-
tingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-,
Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Ter-
rein- en Gevelverlichting.
Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

Technische Industrie
heeft capaciteit vrij

voor het verrichten van
MOFFELWERK

in Mozaïk, Rimpellak en hamerslag
Elke gewenste kleur en hoeveelheid
Indien wij monster mogen ontvangen
met vermelding van aantallen, geven
wij U gaarne omgaand offerte

Electro Technische Industrie

„RETEK”

Jansbuitensingel 2, Arnhem
Telefoon 25519

VIDOR RUBBER STAAFLANTAARN

Shok- en waterproof.
Vervaardigd van rubber uit één stuk.
Bestand tegen ruwe behandeling.
Onmisbaar voor garages,
automobilisten, schippers,
brandweer, politie, etc.

★
PRIJS f 7.50 (incl. 2 batterijen
1½ Volt en lampje)

REMA ELECTRONICS-AMSTERDAM
Bronckhorststraat 14, Telefoon 95741

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:
Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zuigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koolborstels,
Koolborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel J. BLEYÉ
Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K 1751)

MICA PLASTICKOUS
MICANIET OLIEKOUS
PERTINAX EBONIET
HARDWEEFSEL JACONETBAND
FIBER enz.

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 28 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

„Transforma”

Veiligheidstransformatoren

volgens elsen
van de
arbeidsinspectie.

Amsterdam-Z.

Telefoon 96610-96511

JUBILEUM C. P. FLUIJT

Hoewel wij uiteraard niet alle jubilea kunnen aankondigen welke bij Philips gevierd worden, mag een jubileum van de heer C. P. Fluijt niet vergeten worden.

Dinsdag 19 Februari a.s. zal nl. de heer C. P. Fluijt, voorzitter der Directie van de N.V. Philips' Verkoop-Maatschappij voor Nederland, wegens 25-jarig jubileum bij de N.V. Philips, gehuldigd worden in het Ontspanningsgebouw.

Alhoewel de jubilaris eigenlijk op 16 December 1951 reeds een kwart eeuw in dienst was, werd de feestelijke herdenking tot na de drukke maanden December/Januari verschoven.

Op 4 Februari werd het voltallige, uit bijna 1000 man bestaande personeel op de Verkoop-Maatschappij een middag aangeboden, terwijl op 19 Februari e.k. gelegenheid is tot feliciteren voor relaties buiten het bedrijf en verdere belangstellenden.

De heer Fluijt -thans 58 jaar oud- trad op 16 December 1926 in dienst van Philips en was vanaf die datum tot en met 30 April 1946 internationaal commercieel werkzaam in de oudste en belangrijkste industriegroep „Licht” van

Philips, die de gehele wereld omvatte. Met betrekkelijk korte tussenruimte werd hij benoemd tot collectief procuratiehouder, daarna tot algemeen procuratiehouder en tenslotte tot onderdirecteur, wat voor deze industrie-groep de hoogste functie en tegelijkertijd een internationale naam betekende.

Met ingang van 1 Mei 1946 ging de heer Fluijt over van de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken naar de toen opgerichte zelfstandige N.V. Philips' Verkoop-Maatschappij voor Nederland, Eindhoven en werd daarvan Voorzitter der Directie. Deze Maatschappij is één der grootste verkoop-organisaties van het land en levert aan meer dan 30 000 relaties de grote verscheidenheid van de door Philips geproduceerde artikelen.

De heer Fluijt is tevens concerndirecteur ter coördinering van de gezamenlijke commerciële Philips' activiteiten in Nederland. In dit verband is hij o.a. Commissaris van de N.V. Philips' Telecommunicatie Industrie v/h N.S.F. te Hilversum.

De receptie op Dinsdag 19 Februari a.s. zal worden gehouden van 13.30 tot 14.30 in het Ontspanningsgebouw, in aansluiting op de officiële huldiging door de Raad van Bestuur, door medewerkers van het Philips' concern uit binnen- en buitenland en door een aantal zakenrelaties.

Grotere vrijheid in prijsvorming

De Ministers van Economische Zaken en van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening hebben besloten met ingang van heden de Prijzenbeschikking Handelsmarges 1951, alsmede de Richtlijn voor de prijsberekening door de groot- en kleinindustrie in te trekken. Beide maatregelen werden begin April 1951 in werking gesteld.

Deze beslissing houdt in, dat de prijzen van de goederen, waarvoor geen afzonderlijke prijsregeling bestaat, voortaan weer zelfstandig door de betrokken ondernemers kunnen worden vastgesteld. Zij blijven evenwel onderworpen aan het verbod van prijsopdriving op grond van de Prijsopdrivings- en hamsterwet, terwijl ook het Prijsvormingsbesluit, hetwelk vereist, dat de prijsvorming in overeenstemming met het algemeen belang geschiedt, van kracht blijft.

Het verlenen van grotere vrijheid in de prijs-

12 Januari 1952, luidende als volgt:

Hierbij delen wij u mede, dat de F.A.M., Fabrik van Electriche Apparaten en Electro motoren te Utrecht aan de Jutphaaseweg 210 bij besluit van het Hoofdbestuur van 18 December 1951 is geschrapt op grond van artikel 13 van het statuut.

De stotzuigers van het fabriek F.A.M. worden dus vanaf heden niet meer beschermd door de bepalingen van het statuut van CISTOFA terzake van prijzen en kortingen.

UITVOERENDE COMMISSIE

vorming is mogelijk, zo luidt de officiële toelichting, omdat blijkens de ervaring der laatste maanden als gevolg van de sterk gewijzigde marktverhoudingen in de prijsvorming geen tendenzen meer aanwezig zijn, die tot kostprijs-technisch ongemotiveerde prijsverhogingen aanleiding zouden geven. Zowel het verloop van het prijsindexcijfer voor de kosten van levensonderhoud als de resultaten van de Economische Contrôledienst tonen dit duidelijk aan.

Afzetmoeilijkheden

Onder deze omstandigheden is de intrekking dezer prijsmaatregelen bovendien gewenst, omdat in tal van bedrijfstakken zich afzetmoeilijkheden voordoen. Een goede bedrijfsvoering vereist bij de huidige marktsituatie een snelle aanpassing van de onderlinge prijs- en margeverhoudingen aan de wisselende omstandigheden, in het bijzonder ook in verband met de buitenlandse concurrentie. Nu geen vrees bestaat voor een bedrijfseconomisch niet verantwoorde verhoging der prijzen, hetgeen zich uit in een bevredigende stabiliteit van het algemene prijspeil, dienen, vooral ook met het oog op hun onder de huidige marktverhoudingen verstarrende werking, de beide maatregelen buiten werking te worden gesteld.

Er bestaat geen zekerheid omtrent de toekomstige internationale prijsontwikkeling en dus ook niet over de invloed, die daarvan op het binnenlandse prijsverloop zou kunnen uitgaan. De overheid volgt evenwel de prijsontwikkeling op de voet en zal, wanneer de noodzaak daartoe aanwezig blijkt, onverwijld opnieuw in de prijsvorming ingrijpen met maatregelen, die door de dan bestaande situatie geboden zullen zijn. Voor de naaste toekomst valt het accent op de prijsbewaking, waarbij de plaatselijke prijscommissies haar gewaardeerde hulp kunnen blijven verlenen, aldus het officiële bericht.

Nieuwe credietregelingen voor de middenstand

Tijdens de behandeling van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken in de Tweede Kamer heeft de Minister enige nieuwe credietregelingen ten behoeve van de middenstand aangekondigd. Deze nieuwe regelingen, waarvan de voorbereiding in een vergevorderd stadium verkeert, kunnen echter eerst in werking treden, nadat de begroting van het Ministerie van Economische Zaken ook door de Eerste Kamer is goedgekeurd.

Reeds nu wenden vele middenstanders zich voor inlichtingen omtrent de aangekondigde nieuwe credietvormen tot de kantoren van de Nederlandse Middenstandsbank N.V., die aan deze verzoeken uit de aard der zaak niet kunnen voldoen.

Teneinde teleurstelling en tijdverlies met een bezoek aan de Bank te voorkomen, wordt de middenstand er op gewezen, dat te zijner tijd een ruime publicatie bij het in werking treden van de aangekondigde nieuwe credietvormen zal worden gegeven.

Kwarteeuw dienst

De firma L. J. P. Knoops & Zonen, Nieuwe Binnenweg 337 te Rotterdam, deelt mede dat de heer Rienus Gouw op 4 Februari een feestelijke dag beleefde. Hij vierde toen nl. het feit dat hij 25 jaar bij dezelfde firma in dienst was. Van 2 tot 4 uur was er een gezellige drukte van allerlei relaties, die de jubilaris hartelijk de hand kwamen drukken.

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

ATTENTIE

Voor de juiste nakoming van de CISTOFA bepalingen maken wij de aangeslotenen nog eens attent op de publicatie, voorkomende in nummer 162 van de Electro Radio Mercurius d.d.

SCHORSINGEN

Door de Berechtingscommissie van Cistofa is - al dan niet na gebruik maken van het recht op beroep - als ingeschreven deelnemer geschorst: **GEBR. VAN NIMWEGEN** te Utrecht, Westerkade 5a (Toonzaal Catharijnesingel 127), wegens overtreding van artikel 29 sub, 3, met ingang van 26 October 1951.

Zoals u bekend, is het aan iedere ingeschrevene van Cistofa krachtens artikel 16 van het Statuut verboden met betrokkene op enigerlei wijze transacties op stofzuigergebied te verrichten. D.w.z., dat het aan alle aangesloten detaillisten zowel als leveranciers verboden is stofzuigers te betrekken van of te leveren aan deze firma's.

Berechtigings-Commissie

Isolerend 50 kV/mm — Corrosiebestendig
Grote mechanische sterkte — Onbrandbaar

Dit zijn enige eigenschappen van:

POLIVOLT

PLASTIC INSTALLATIEBUIS

In de handel in lengten van 4 meter in de maten $\frac{5}{8}$ ", $\frac{3}{4}$ ", 1" en hoger.

Voor WONINGBOUW, SCHEEPSBOUW, VOERTUIGEN, etc., etc.

Het Rapport der Centrale Arbeidsinspectie betreffende onze buizen zenden wij op aanvraag gratis toe.

N.V. POLVA NEDERLAND

Oosterbeek
tel. 543

Met papier
geïsoleerde
kabels voor
zwak- en
sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

Het **ALLERNIEUWSTE**
op het gebied van **WIKKELDRAAD!**

Wat is POVIN ? ?

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikke-
laar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM ? ?

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfs-
zekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische
bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Vraag alle gewenste
inlichtingen aan onze
alleenvertegenwoor-
digster voor Neder-
land. Zij zal U graag
met raad en d(r)aad
bijstaan.

TECHNISCHE
HANDEL-
ONDERNEMING
"ROMAL"
Flompetersgracht 12
Utrecht - Tel. 14393

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

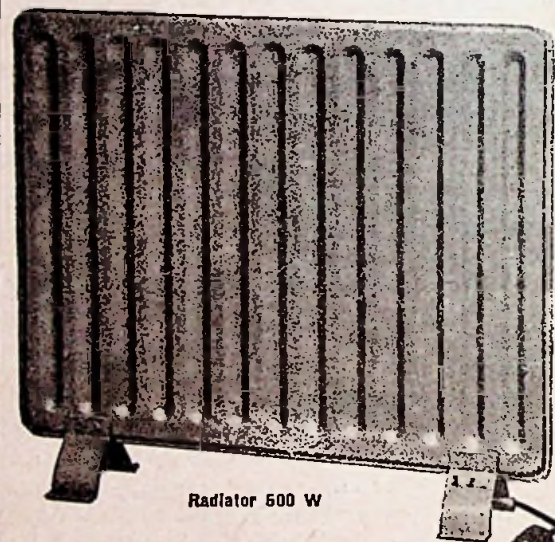

maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO. HOLLAND
57564

EEN **SINUS** PRODUCT:

Electrisch verwarmde Plaatradiatoren

Radiator 500 W

- * Modern
- * Hygiënisch
- * Korte
opwarmtijd
- * De ideale
verwarming

Leverbaar in 500 w en 750 w

afmeting 600 x 747 x 20 mm; Prijs Fl. 88,— bruto
tevens in: 1000 w - 1500 w - en 1750 w

afmeting 600 x 1147 x 20 mm; Prijs Fl. 110,— bruto
Levering uit voorraad.

SINUS - ZEIST

Afd. Electriche Verwarmingstechniek — Telefoon K-3404-3455

NIKO Schakelmateriaal

voor inbouw en opbouw, in bruin en wit Isoliet, grote voorraad!

N.V. HARTELUST'S Ijzerhandel
afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEUWARDEN — GRONINGEN

Vraagt uw grossier
of leverancier

A. E. B.

De Bout, die altijd houdt!

Sterke bevestiging in beton en steen

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223